

3 Aruba

Politie houdt langzaamactie

6 Economie

‘GM wil non-stop onderhandelen’

9 Wereld

Honderden boeren bij provinciehuis Leeuwarden

12 Sport

Matig Oranje ontsnapt en heeft EK in zicht

CDA wil Justitie als Koninkrijkstaak

DEN HAAG — Rechtshandhaving moet een Koninkrijkstaak worden. CDA-Tweede Kamerlid Chris van Dam diende gisteren een motie in waarin hij van andere partijen steun vraagt voor het voorstel. Justitieminister Andin Bikker (POR) betreurt het dat Kamerlid Van Dam naar aanleiding van bepaalde incidenten deze motie indiende.

door onze correspondent Otti Thomas

Het was één van de ongebruikelijke onderwerpen in het debat over de plannen van de Nederlandse regering voor het Caribisch deel van het Koninkrijk. Volgens Van Dam zijn de Caribische landen te klein voor deze taak. “Dat heeft nog niet eens zoiets met Aruba, Curaçao of St. Maarten te maken. Jaren geleden was ik als officier van justitie werkzaam in een gebied met hele kleine gemeenten, waar ik exact hetzelfde zag. Daar zag ik ook dat de wethouder zijn eigen broer een vergunning moest geven op milieugebied. Dat gaat niet”, aldus Van Dam. In de motie schrijft hij dat er op ‘Aruba, Curaçao en St. Maarten geregeld en bij voortduring sprake is van ernstige inbreuken op de rechtsorde, veelvuldig gepleegd door leidende mensen uit politiek, bestuur en be-

drijfsleven’ en dat het in kleine gemeenschappen moeilijk is om op afstand zorg te dragen voor rechtshandhaving. Het voorstel vraagt niet om actie van de Nederlandse regering, maar vooral om steun van de Tweede Kamer, zodat Van Dam het kan bespreken tijdens het volgende Interparlementair Koninkrijksoverleg (Ipko).

Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties Raymond Knops liet blijken dat hij de bespreking hiervan tijdens het Ipko een goed plan vond, maar had verder geen advies voor de Tweede Kamer. Dat had hij wel voor een andere motie van Van Dam. Hierin vroeg de CDA'er met steun van de VVD, SP, GroenLinks, ChristenUnie en PvdA voor een sterkere rol van Nederland in de rechtshandhaving op St. Maarten. Ondanks de term ‘in overleg met St. Maarten’ werd de motie af-

geraden door Knops. “Ik vind deze motie op dit moment niet opportuun, zeker niet vanwege de situatie waarin we nu zitten. We (weten) nog niet hoe die nieuwe regering eruit gaat zien”, zei hij.

Reactie minister Bikker
In een korte reactie aan de Amigoe maakt Justitieminister Andin Bikker (POR) duidelijk dat hij het niet met Kamerlid van Dam eens is, “we kunnen zelf zorg dragen voor rechtshandhaving”. “Onder het Kabinet-Wever Croes zijn de *high impact crimes* bijvoorbeeld in 2018 bijna gehalveerd en de instelling van een Integriteitskamer staat hoog op de agenda van het huidige kabinet. Ik betreur het ten zeerste dat Kamerlid van Dam naar aanleiding van incidenten een zodanige motie presenteert. De Tweede Kamer kan overigens niet voor Aruba over het onderwerp beslissen, het Statuut kent een limitatieve opsomming van wat Koninkrijksaangelegenheden zijn en Aruba ziet geen aanleiding voor uitbreiding daarvan”, aldus minister Bikker.

Vervolg op pagina 3

Waterballet

Foto: Nadine Sulas

ORANJESTAD — De hevige regenval afgelopen nacht heeft op verschillende plekken voor veel wateroverlast gezorgd. Zo is dit deel van de Rumbastraat, recht achter het belastingkantoor, onbegaanbaar geworden door het water dat is blijven staan. Een enkeling waagt zich nog aan een rit door het diepe water. Op sociale media verschenen verschillende foto's van ondergelopen rotondes. Ook viel een Kwihi-boom om in de bocht bij San Barbola. Bij de Bubalipias stroomde de Sasaki-snelweg onder. Het hevige onweer dat de bui begeleidde zorgde vanochtend ook op verschillende plekken voor stroomuitval, zo liet utiliteitsbedrijf Elmar weten.

Geen krant vanwege viering 10-10-10 Curaçao

In verband met de jaarlijkse viering van de ontmanteling van de Nederlandse Antillen op 10 oktober 2010, was het kantoor van de Amigoe Curaçao gisteren gesloten en kon de editie van Aruba ook niet verschijnen. Onze excuses voor het ongemak.

Gewonden steekpartij winkelcentrum Manchester

MANCHESTER — Vier mensen zijn vandaag gewond geraakt bij een steekpartij in een winkelcentrum in Manchester. Het winkelcentrum Arndale in de Britse stad is ontruimd. Ook het tramverkeer bij het winkelcentrum werd stilgelegd.

De Britse politie heeft een man van rond de veertig jaar gearresteerd die betrokken zou zijn geweest bij de steekpartij. De antiterrorisme-eenheid van de

politie start een onderzoek naar het incident. Eerder was melding gemaakt van vijf gewonden, maar dat klopt niet, zegt de politie van Manchester.

Op beelden is te zien dat een man wordt getaserd door agenten. Een negentienjarige vrouw is met steekwonden naar het ziekenhuis gebracht, evenals een andere vrouw van wie de leeftijd niet bekend is. De toestand van beiden is stabiel, aldus de politie. Ook een vijftigjarige man is met steekwonden naar het

ziekenhuis gebracht. Een vierde slachtoffer, een vrouw van in de veertig, hoefde niet naar het ziekenhuis. Zij bleek niet gestoken, nadat ze door hulpdiensten was beoordeeld.

Over het motief van de aanval is nog niets duidelijk. “In dit vroege stadium houden we rekening met alle mogelijke motieven, omdat we de precieze omstandigheden rond dit vreselijke

incident nog niet kennen”, laat de politie van Manchester weten. “Gezien de locatie van de aanval en de aard ervan, leidt de antiterrorisme-eenheid het onderzoek.”

Nederlander wegens mensensmokkel voor rechter

BOULOGNE-SUR-MER — Een Nederlander en twee Afghanen moeten zich voor de rechter in Boulogne-sur-Mer verantwoorden wegens mensensmokkel met rubberboten. Ze zouden leiding hebben gegeven aan een bende die vanuit de streek van Calais plaatsen in rubberboten voor de oversteek naar Engeland verkocht.

Zo probeerden bijna twintig Iraki's en Iraniers in een rubberbootje begin augustus Het Kanaal over te steken.

Hun boot raakte voor de Engelse kust zonder brandstof en dreigde ten onder te gaan. Toen de Britse marine te hulp

schoot, sprong een 31-jarige Iraanse vrouw overboord en verdrong. Haar lichaam werd later voor de Nederlandse kust gevonden. Franse media meldten dat de bende rubberboten kocht in heel Frankrijk voor tussen de 2000 en 3000 euro per stuk. Migrantanten die illegaal naar Engeland wilden oversteken,

betaalden volgens de aanklagers tussen de 2000 en 4000 euro voor een plaats op zo'n bootje. Bij elke overtocht zouden vijftien tot twintig mensen zijn meegegaan. Justitie schat dat ze minstens zes bootjes hebben doen uitvaren, voor ze afgelopen maandag in Frankrijk zijn aangehouden. Een van de drie heeft inmiddels bekend.

Blokkades klimaatactivisten in Amsterdam

Foto: AFP

Klimaatactivisten bij de blokkade van een kruising in Amsterdam vanmorgen.

AMSTERDAM — De blokkades die klimaatactivisten vanochtend opwierpen in Amsterdam zijn weer voorbij. Groepjes actievoerders hinderden op negen kruisingen het verkeer in de stad. De actie verliep volgens de politie rustig. Niemand is aangehouden.

De betogers bleven maximaal zeven minuten achteraan op een kruising staan en hielden vervolgens even een pauze. Doel was het verkeer te ontregelen, zei een woordvoerder

van actiegroep Extinction Rebellion. “We willen mensen bewust maken van de ernst van de problemen.” De activisten deelden onder meer flyers uit om dat uit te leggen, hadden spanndoeken bij zich en zwaaiden met vlaggen. Het protest eindigde rond de klok van 11.00 uur. De klimaatactivisten voerden eerder deze week ook al actie in Amsterdam, onder meer met een groot-scheepse blokkade op de Stadhouderskade, bij bedrijven en in het Vondelpark.

Japan maakt zich op voor zwaarste storm ooit

Foto: AFP

Een vrouw loopt langs de lege schappen in een winkel in Tokio, terwijl tyfoon Hagibis de stad nadert.

TOKIO — Japan zet zich schrap voor de tyfoon Hagibis, die naar verwachting morgen aan land komt. Volgens voorspellingen is het de zwaarste storm in zestig jaar.

Het Japanse meteorologisch agentschap (JMA) waarschuwt voor zware windvlagen en de zwaarste regenval sinds 1958. Ook verwacht het JMA extreem hoge golven aan de kust.

Meer dan duizend vluchten zijn geannuleerd en het treinverkeer ligt plat. De naderende tyfoon gooit ook de programma's van de Grote Prijs van Japan (Formule 1) en het WK rugby in

de war. Hagibis, dat snelheid betekent, zal naar verwachting zaterdag op het eiland Honshu aan land komen en volgt op Faxai, een van de zwaarste tyfoons die Japan een maand geleden nog teisterde. Daarbij werden meer dan 30.000 huizen verwoest en viel een groot deel van het energienetwerk uit.

Island Asia Store

2 Story Shopping

Container Nobo a Yega
cu Hopi Mercancia Nobo.

Pasa bishita nos na:
Avenida Milio Croes 122 (tegenover Pricemart)
Opening hours:
Mon-Sat 9 am - 7 pm (nonstop)
Sun: 10 am - 2 pm
Tel: 583-8888

Heeft u interesse om te adverteren?
Bel ons op telefoonnummer

582-4333 of stuur ons een email:

avisoaruba@amigoe.com

U kunt uw abonnement ook online
betalen!

Onze bankrekeningen zijn:

RBC #100031723

BANCO DI CARIBE #81027801

CMB #20651903

DE ARUBAANSE KUNSTKRING

presenteert

Gitarist Luis Quintero

met een veelzijdig programma:

Suite Caucasiana: Laurent Boutros

Caujaritos: Ignacio Figueredo

Dos Piezas Brasileiras: Ernesto Nazareth

Cuatro Valses Venezolanos: Antonio Lauro

Suite Maria Pia: Luis Quintero

Zondagmorgen, 20 oktober 2019 om 11.00 uur

in Cas di Cultura

Entree: Awg.30 - Jeugd: Awg. 15

Kaarten zijn verkrijgbaar alléén aan de zaal vóór het concert

Sponsors: Manchebo Beach Resort, Consulaat van Israël,

DeWit&VanDorp Stores

HERINNERING

De laatste betaaldag voor de rekening
voor de maand **augustus** 2019 is:

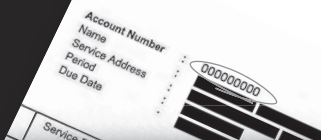
MAANDAG - 14 oktober 2019

BETALING IS MOGELIJK BIJ:

- Alle Banken
- Alle MFA's
- WEB Aruba N.V.
- N.V. ELMAR

VERMIJD LANGE WACHTTIJDEN, BETAAL ONLINE

O.v.v. uw Elmar
rekeningnummer

523 7100 | customerservice@elmar.aw

Buscando un prestamo pa drecha bo cas pa temporada di Pasco?

Pa mas informacion of un cita yama 523-2250

BANCO DI CARIBE
Banking Together

THERE IS **ALWAYS** SOMETHING TO DO

FOLLOW US
KOORYMAN.ARUBA

DEALS OF THE WEEK

Offer valid from Friday October 11th till Thursday October 17th 2019 or while supplies last.

HAMMER DRIVER DRILL KIT 12V MAX

- Includes 2 x 1.5Ah batteries, charger and a case
- Mechanical 2 speed gearing
- 30Nm of max tightening torque performance
- 10mm standard drill chuck

Makita

308.⁴⁹
249.⁹⁹
or 10000 Fun Miles

STEP LADDER ALUMINUM 6FT

- 225 pound working load
- Light-duty household type 2
- Slip resistant molded feet
- Green molded tool top

WERNER

170.²⁰
144.⁶⁷
or 5787 Fun Miles

20%
DISCOUNT

ON HANGING LAMP

- 1 light system
- Shiny black + copper
- Bulbs not included

152.¹¹
121.⁶⁹
or 4868 Fun Miles

25%
DISCOUNT

ON ALL TOLEDO LOCKSETS

For example
44.⁵⁷
33.⁵⁰
or 1340 Fun Miles

TOLEDO

KOORYMANBV.COM

KOORYMAN.ARUBA

THERE IS **ALWAYS** SOMETHING TO DO

E tienda di vivienda

2019

CAMPAÑA DI FIN DI AÑA

Temporada mas dushi ta den porta
• Abo ta cla pa fin di aña?
• Cu Campaña di fin di aña di FCCA
• bo lo por keda cla.

**Condicion Pre-determina
ta aplicabel**

Cuenta mester ta up to date
Cas su balor mester ta suficiente pa carga e fianza
• Mester tree: ID (valido)
• Ultimo 2.4 of 6 payslip

Sabana Blanco 66
Been v/d Zeppenfeldstraat 63
Belgiestraat 2
522-FCCA
www.fcca.com
info@fcca.com

Disclaimer: Ngin derecho por wordo adkiri cu e contenido di e foyeto aki.

Politie houdt langzaamaanactie

ORANJESTAD — Omdat de regering nog altijd geen concreet antwoord heeft gegeven op de vraag hoe en wanneer de indexeringen van 2018 en de eerste helft van 2019 worden uitbetaald kwam de politie vandaag in actie. Justitie-minister Andin Bikker (POR) vraagt hen echter om begrip en geduld vanwege de financiële crisis en de druk vanuit Nederland voor wat betreft de personeelskosten.

Jose Dirksz, voorzitter van politievakbond SPA, diende afgelopen woensdag een brief in bij de regering waarin werd aangekondigd dat de politie vandaag tussen een en drie uur 's middags zou gaan actievoeren. Twee uur lang zouden alle afdelingen met minimale bezetting werken. Dit als reactie op het feit dat SPA, net als alle overheidsvakbonden, nog altijd geen concreet antwoord heeft gekregen op de vraag hoe de indexeringen van 3,6 procent voor 2018 en 4,6 procent voor de eerste helft van 2019 zullen worden uitbetaald. Al sinds april onderhandelen de vakbonden en de regering over het uitbetalen van indexeringen. Vorige week donderdag verliep al een ultimatum op een verzoek van SPA naar opheldering over het uitbetalen van de indexering van 2018. Volgens Dirksz vinden de leden van SPA dit een respectloze houding van de regering en willen ze actievoeren los van de andere vakbonden. Al eerder had de regering aangegeven dat er eigenlijk

geen geld is om indexeringen uit te betalen. “Kom dan met oplossingen”, aldus Dirksz die afgelopen woensdag tegenover de pers aangaf dat een mogelijke verlaging van het indexeringsbedrag besproken kan worden. “Maar dan moeten ze wel met een voorstel komen dat we naar onze leden kunnen brengen”, aldus de vakbondsleider.

Begrip en geduld
Tijdens een persconferentie gisteren op het Bestuurskantoor verklaarde Justitie-minister Andin Bikker (POR) begrip te hebben voor het standpunt van de vakbond, maar stelde dat de regering een staatsschuld van 90 procent van het bruto binnenlands product heeft geërfd en dat regering onder druk haar personeelskosten moet verlagen. Hij vroeg aan SPA, die hij had uitgenodigd voor een gesprek later op de dag, om begrip en geduld en gaf aan op termijn met een passend tegenvoorstel te komen.

Recherche
Gistermiddag legde de re-

chercheafdeling van het bureau Oranjestad het werk ook al neer omdat de aan hen beloofde nieuwe werklocatie in Wayaca nog altijd niet is opgeleverd. Enkele maanden terug moesten de rechercheurs uit hun pand aan de Frankrijkstraat vertrekken nadat daar schimmel was aangetroffen. Aan de rechercheurs zou daarna zijn beloofd dat ze zo snel mogelijk naar een ander onderkomen in Wayaca zouden verhuizen. In de tussentijd moeten de rechercheurs van Oranjestad in verschillende bureau's op het eiland kantoor houden. Volgens SPA-voorzitter Jose Dirksz zijn

er nog geen werkzaamheden verricht om het nieuwe kantoor in Wayaca gereed te krijgen en inmiddels maken de rechercheurs zich zorgen dat de verhuizing naar volgend jaar verplaatst zal worden, vanwege de komende vakantieperiode in de bouwsector. Volgens Dirksz zien de rechercheurs liever dat ze het kantoor in Wayaca nog voor de start van de drukke vakantieperiode kunnen betrekken. Door verspreid kantoor te houden wordt hun werk bemoeilijkt en hebben ze meer moeite met het op tijd leveren van dossiers voor het Openbaar Ministerie, aldus Dirksz.

Materiaal voor restauratie kalkoven gestolen

ORANJESTAD — Er zijn materialen voor de restauratie van de kalkoven in Rancho gestolen, het zou om een waarde gaan van minimaal 1700 florin. Dat laat Stichting Monumentenfonds aan de Amigoe weten.

Een medewerker van het Stichting Monumentenfonds merkte afgelopen zondag dat de container waar de materialen voor de restauratie worden bewaard, was opengebroken. “Zaterdag waren er geen medewerkers bezig met restaureren. Een medewerker van de Stichting Monumentenfonds merkte daarom pas zondagmiddag dat de container opengebroken was”, vertelt Petra Bavis van Stichting Monumentenfonds aan de Amigoe. “De

restauratie van de kalkoven gaat gewoon door. De stichting zal helaas zelf moeten opdraaien voor de kosten van de materialen aangezien er geen verzekering is voor dit soort schade. De gestolen spullen betreffen onder meer een generator, stroomkabels, kruiwagens en andere spullen die worden gebruikt bij het metselen.”

Aangifte
“Er is zondagmiddag na het vinden van de opengebroken container direct aangifte gedaan bij de politie. Tevens is er een verklaring afgenomen van de medewerker die de opengebroken container heeft aangetroffen”, vertelt Bavis. Ook doet zij een oproep aan mensen die meer weten om te bellen naar 582-4014.

7e dodelijke verkeersslachtoffer

SAN NICOLAS — De weg naar Seroe Colorado, richting het rode anker, was gisteren op einde van de dag het toneel van een dodelijk ongeluk. Om 18.02 uur kreeg de politiecentrale de melding dat er een ernstig verkeersongeluk had plaatsgevonden, een aanrijding tussen een motorrijder en een auto. Naar verluidt zou het gaan om een huurauto. Dokter Texier constateerde ter plekke het overlijden van motorrijder Gilbert Geronimo Geerman, geboren op 20 december 1976 op Aruba. De toedracht van het ongeluk wordt nog onderzocht door het Openbaar Ministerie (OM).

CDA wil Justitie als Koninkrijkstaak

Vervolg van pagina 1

Knops verwees ook naar het overleg over het Statuut, waarvoor hij de premiers van de drie Caribische landen heeft uitgenodigd. Hij wil eerst afwachten welke reactie er komt uit de drie landen. Precies om die reden ontraadde hij de motie van VVD'er André Bosman en SP'er Ronald van Raak met steun van het CDA, ChristenUnie en SGP. De vijf partijen vroegen de Nederlandse regering uiterlijk 1 oktober 2020 een visie te geven op de toekomst van het Koninkrijk.

“Ik kan mij niet verplichten tot deze termijn, simpelweg omdat drie autonome landen ook met een reactie moeten komen en ook speler zijn”, zei Knops.

Financiën
Knops was redelijk kort over de financiële situatie op Aruba en Curaçao. Hij herhaalde het belang van onafhankelijk financieel toe-

zicht op Aruba. “Daar is nu een debat over met Aruba. Ik verwacht dat dit in een van de komende Rijksministerraden aan de orde zal komen”, zei hij. Knops noemde het raar dat premier Evelyn Wever-Croes de strenge Nederlandse financiële eisen als een belemmering ziet bij de aanpak van criminaliteit, een onderwerp dat VVD-Tweede Kamerlid André Bosman noemde.

“Dat is geen kwestie van een budget dat je daarvoor nodig hebt. Natuurlijk kun je mensen bewust maken, maar het begint er gewoon mee dat politiek leiderschap het goede voorbeeld geeft en het Openbaar Ministerie zijn werk laat doen als het gaat om vervolging van politici die zich schuldig hebben gemaakt aan ondermijning of corruptie”, zei Knops. De bewindsman sprak zijn zorgen uit over de extreme polarisatie binnen de Arubaanse politiek en het ‘goochelen’ met cijfers.

Symposium gericht op complexe en simpele wonden

ORANJESTAD — De ziekte diabetes (suikerziekte) vormt een groot probleem op het eiland, wat ook leidt tot het feit dat artsen regelmatig met gecompliceerde wonden op het eiland worden geconfronteerd. Om hier adequaat mee om te gaan, wordt van 31 oktober tot en met 2 november voor het vijfde jaar op rij het ‘Island Wound Care Symposium’ georganiseerd.

Wereldwijd gezien wordt in landen rond de 8 procent van de bevolking geconfronteerd met de ziekte diabetes. Op Aruba ligt dit percentage echter velen malen hoger, namelijk op 15 procent. Volgens het Horacio Oduber Hospitaal (HOH) wordt een op de vier van deze patiënten geconfronteerd met de zogenaamde diabetesvoet. De ziekte beschadigt namelijk de bloedvaten en zenuwen, waardoor het bloed minder goed naar de benen en voeten kan stromen. Een wondje loop je hierdoor snel op, wat over het algemeen bij

diabetespatiënten moeilijk geneest. Moeilijke genezing kan uiteindelijk zelfs leiden tot amputatie. Om adequaat met de wondzorg om te gaan worden er op 31 oktober tijdens het symposium, dat plaatsvindt in het Renaissance Convention Center, ‘hands on workshops’ gegeven waarbij er onder andere specifiek wordt gericht op de diabetesvoet. Op 1 en 2 november staan er lezingen op de planning van zowel lokale als internationale sprekers. Ook hierbij wordt er op het thema diabetes en de diabetesvoet ingezoomd, alsook op wondzorg in het algemeen.

Het symposium wordt georganiseerd voor mensen in de zorg, zoals bijvoorbeeld specialisten, artsen, doktoren en verpleegkundigen die meer willen weten over de zorg en behandeling van simpele tot complexe wonden. Wie zich wil aanmelden, kan dat doen door op de banner van het evenement te klikken op de website www.arubahospital.com.

Overvaller aangehouden

ORANJESTAD — Het Atraco-team van de politie, samen met het Openbaar Ministerie (OM), deed woensdag eind van de middag een inval bij een huis in Savaneta. Daar arresteerden ze een man van 21 jaar met de initiale T.P. Hij is betrokken bij enkele recente overvallen, aldus het Korps Politie Aruba (KPA). Het wordt niet uitgesloten dat er binnenkort meer detenties plaatsvinden, zo laat KPA weten. Publiek wordt erop gewezen om te bellen met tiplijn 11141 als men iets verdachts ziet.

IN HET KORT

Uitrukken op feestdag
Het was woensdag de Dag van de Brandweer. Voor de brandweerlieden stonden verschillende activiteiten op het programma waaronder een heilige mis. Dat programma werd echter verstoord door een brand in de Guitarastraat in Dakota. Twee brandweerwagens moesten zich naar de plek des onheils spoeden. Omdat de brand begonnen was in een zekeringkast moest ook de assistentie van Elmar worden ingeroepen. Na het sein ‘brand meester’ kon de Dag van de Brandweer verder gevierd worden.

Geen rijbewijs, geen kenteken
Een zwarte auto met zelfgemaakte nummerplaten reed woensdag rond in Shiribana. Daar werd de auto ter hoogte van Subway opgemerkt door een politiepatrouille. De agenten besloten over te gaan tot controle van het voertuig en gaven een stopteken. Het bleek dat de chauffeur geen geldig Arubaans rijbewijs kon tonen, dat had hij thuis laten liggen. Die uitspraak vermocht de politie niet te beletten tot aanhouding over te gaan.

Man met vuurwapen
In de Van Leeuwenhoekstraat ter hoogte van fruteria Santo Domingo werd woensdag een persoon gesignaleerd met een vuurwapen. De politie werd ingelicht en verscheen ter plaatse.

De melder kon een signalement geven: Colombiaans uiterlijk, 1,50 meter lang met een zilveren ketting. De politie doorzocht de wijde omgeving, maar kon niet een persoon vinden die aan het signalement voldeed.

50 Caribbean Cinemas. Años. Years. Années.

PH VIP At Paseo Herencia 582-3693

PBP Palm Beach Plaza Mall 586.0074

caribbeancinemas.com

Caribbean Cinemas Aruba

MORE VARIETY IN PROGRAMMING AND SHOWTIMES NOW WITH 14 SCREENS!

OCTOBER 10-16

change events FRANKENSTEIN PH SUNDAY, OCTOBER 20, 1:00PM

PH SUNDAY, OCTOBER 20, 1:00PM

WILL SMITH | CLIVE OWEN GEMINI MAN WITH SPANISH SUBTITLES

PH MON-THU 4:50 | 7:30 FRI 4:50 | 7:30 SAT 2:10 | 4:50 | 7:30 | 10:10 SUN 2:10 | 4:50 | 7:30

VIP 3D VERSION MON-FRI 6:10 | 8:50 SAT-SUN 3:30 | 6:10 | 8:50

CXC 3D VERSION MON-THU & SUN 3:30 | 8:40 MON-SUN 12:55 | 6:05 | FRI-SAT 3:30 | 8:40 | 11:05

PBP MON-SUN 1:40 | 4:15 | 6:50 | 9:25

WILL YUN LEE | JERMAINE LOVE ROGUE WARFARE

PH MON-FRI 4:20 | 6:45 | 9:10 SAT-SUN 1:55 | 4:20 | 6:45 | 9:10

JOAQUIN PHOENIX | ROBERT DE NIRO JOKER WITH SPANISH SUBTITLES

PH MON-FRI 6:05 | 8:50 SAT-SUN 3:20 | 6:05 | 8:50

PH MON-THU 4:45 | 7:30 FRI 4:45 | 7:30 SAT 2:00 | 4:45 | 7:30 | 10:15 SUN 2:00 | 4:45 | 7:30

PBP MON-THU & SUN 3:10 | 5:50 | 8:30 FRI-SAT 3:10 | 5:50 | 8:30 | 11:10

PBP MON-SUN 1:20 | 4:00 | 6:40 | 9:20

BRUCE WILLIS | MICHAEL CHIKLIS 10 MINUTES GONE

PBP MON-THU & SUN 9:35 FRI-SAT 9:35 | 11:40

CHLOE BENNET | ALBERT TSAI ABOMINABLE WITH SPANISH SUBTITLES

PH MON-FRI 4:00 | 6:15 SAT-SUN 1:50 | 4:00 | 6:15

PBP MON-SUN 12:55 | 3:05 | 5:15 | 7:25

SYLVESTER STALLONE | PAZ VEGA RAMBO LAST BLOOD

PH MON-THU & SUN 8:30 FRI-SAT 8:30 | 10:40

PBP MON-THU & SUN 1:10 | 3:15 | 5:20 | 7:25 | 9:30 FRI-SAT 1:10 | 3:15 | 5:20 | 7:25 | 9:30 | 11:35

CONSTANCE WU | JENNIFER LOPEZ HUSTLERS

PBP MON-THU & SUN 2:00 | 4:25 | 6:50 | 9:15 FRI-SAT 2:00 | 4:25 | 6:50 | 9:15 | 11:40

SOPHIE NELISSE | CORINNE FOX 47 METERS DOWN UNCAGED

PBP MON-SUN 3:20 | 5:25 | 7:30 | 9:35

OPENING OCTOBER 17: MALEFICENT 2: MISTRESS OF EVIL, ZOMBIELAND: DOUBLE TAP THE INFORMER, THE ADAMS FAMILY

THE MAGIC OF THE MOVIES ON YOUR MOBILE DEVICE

Download on the App Store

GET IT ON Google Play

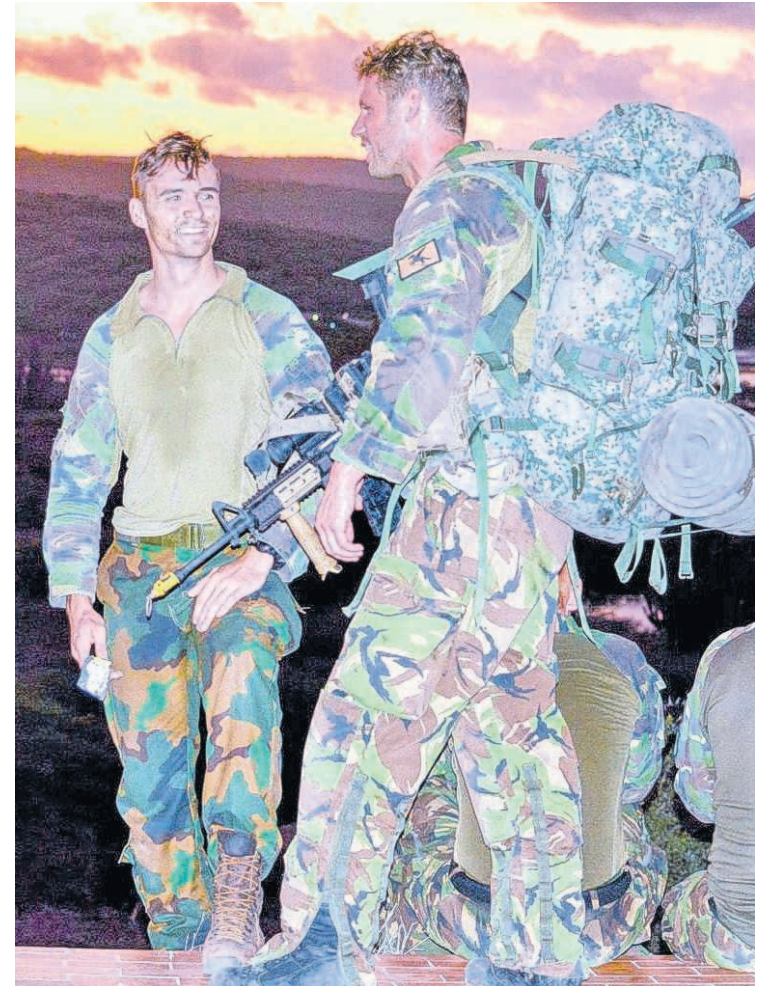
Aruba is Beautiful! ...And Clean...

Support: Fundacion Aruba Limpi

583-8383

Mariniers ruilen van eiland

ORANJESTAD — Mariniers van Aruba vertrokken voor twee weken naar Curaçao, de collega's daar namen hun plaats in op Aruba. Dat betekende voor beide groepen dat ze hun oefeningen op onbekend terrein moesten uitvoeren. Daar waar de mariniers van het 32e raidings-squadron uit Aruba bekend zijn met het schietterrein Vader Piet, is het schietterrein Wacawa op Curaçao voor de meeste mariniers een heel nieuw gebied. Hetzelfde geldt voor de landmacht militairen van de Compagnie in de West (CIDW) uit Curaçao; zij trainen voornamelijk op Curaçao. Wel is het zo dat de CIDW elke vier maanden roteert. Een (schiet)oefening op Aruba zit voor de CIDW in het reguliere trainingsprogramma. Militairen en materieel werden getransporteerd met het ondersteuningsschip Zr.Ms. Pelikaan. Ondertussen is iedereen weer teruggekeerd naar zijn eigen eiland en de eigen vertrouwde kazerne.

Foto's: Defensie, Corlissch, Gebied

WIN Amazing Prizes!

#AMIGOEBCREATIVE

ALL INCL. TRIP TO CURACAO

FREE SUBSCRIPTIONS

2

ASUS TABLET

1

WEEKEND STAY FOR TWO

3

Like Amigoe Aruba on Facebook

Take a selfie with an Amigoe or AoS

LIKE THE PAGE INSTANTLY?

scan the code!

www.amigoe.com • Bilderdijkstraat 16-2 • T: 582-4333

AMIGOE MERCH

1 LIKE = 1 VOTE

TAG AMIGOE AND SHARE!

WINNERS WILL BE ANNOUNCED DECEMBER 18, 2019

Fundacion pa Hende Muhe den Dificultad

Bel: 583 5400 – Primavera 1-B

Ma – Vr 8 am – 5 pm

STOP Huiselijk geweld!

ANIMAL RIGHTS ARUBA

We Save. We Care. We Educate!

WE SAVE, WE CARE, WE EDUCATE!

E-mail: info@animalrightsaruba.com

Website: www.animalrightsaruba.com

Phone numbers: **593-4584**

For donation Aruba Bank, account number: 123.311.213

TRAMPOLIN

Een dagopvang waar hulpbehoevende kinderen worden begeleid om in de toekomst te functioneren binnen de arbeidsmarkt.

48 Hour Film Project: ‘Geen tijd voor ruzie’

Team Pro-duck-tions Films won de over all award en vertegenwoordigt Aruba met de film ‘Perplexed’ op de internationale filmcompetitie Filmpalooza in april 2020 in Rotterdam

ORANJESTAD — Een overweldigende hoeveelheid mensen kwam gisteravond af op de screening van de ‘48 Hour Film Project Aruba’. De theaterzaal van het Wind Creek and Seaport Casino zat vol. Van de zeven inzendingen riep zowel het publiek en een internationale vakjury de film ‘Perplexed’ van Team Pro-duck-tion Films als winnaar uit, die Aruba in 2020 mag vertegenwoordigen bij de internationale filmcompetitie Filmapalooza in Rotterdam. De Amigoe was bij de screening en sprak met de deelnemers.

door onze verslaggever
Jan Jager

Het was voor het eerst dat Aruba aanhaakte bij het 48 Hour Film Project, een internationale competitie van korte films die in 2001 het levenslicht zag. Curaçao en Bonaire gingen Aruba voor met een 48 Hour Film Project. De organisatie achter het 48 Hour Film Project Aruba hoopt dat er meer (korte) films in de moedertaal Papiaments worden gemaakt.

Gekkenwerk
De zeven deelnemende

teams kregen precies 48 uur om een script te schrijven, een screenboek te maken, te filmen en te monteren tot een speelfilm van 7 minuten. Gekkenwerk. Zeker als je daarna gewoon nog je reguliere werk moet doen, zoals deelnemer Omar Brown (41) van het team ‘Across the Waves’. ‘Nadat ik vorige week vrijdag klaar was met mijn shift in het theater, ontvingen we de opdracht. We hebben tot 4 uur ‘s nachts aan ons script geschreven. Toen we om 6 uur ‘s ochtends opstonden zag ik op mijn telefoon dat de helft van de acteurs had afgezegd.’ Omar

(regisseur) en zijn teamgenoten Emanuel Smith (audio) en Levi Geerman (co-regie) belden hun hele kennissenkring af voor vervangende acteurs. Die waren om 9 uur gevonden. Daarna kon het filmen beginnen. “We hadden tot 5 uur de tijd om te filmen omdat ik daarna een nieuwe shift moest draaien in het theater.” Het leverde een enorme tijdsdruk op, die een maximale scherpte vergde van de makers en de acteurs. Omar: “Je hebt letterlijk geen tijd om ruzie te maken.” Bijkomstig voordeel van Omars werk in het theater was dat alle scènes in het theater gedraaid konden worden. Op zondag volgde de montage. De grootste uitdaging was het geluid. Het resultaat, de film Black to Black, mocht er zijn. Omar won de award voor beste regie.

Marina Abramović
De prijs voor beste acteur

Darwin Winklaar (24) werd verkozen tot best actor

ging naar de 24-jarige Darwin Winklaar, die de hoofdrol speelde in de film ‘Fried’ van het team ‘We the Film People’. Winklaar, student Fashion Design aan de Rietveld Academie in Amsterdam, doet luchtig over de ontberingen die hij als acteur moest doorstaan. In Fried moest hij als suspensekarakter het maximale geven. Maar behalve modestudent is hij een performancekunstenaar. Dus dat ging hem relatief makkelijk af. Op de Rietveld Academie kreeg hij bovendien les van een leerling van de wereldberoemde

performancekunstenaar Marina Abramović, die zichzelf in haar lichaam liet snijden door museumbezoekers. Daarmee vergeleken viel de deelname aan het 48 Hour Film Project nog mee. Winklaars team won uiteindelijk de derde prijs.

Regisseur Ronnie Manuel (34) van het winnende team Pro-duck-tion Films – een op Aruba wonende Dominicaan – vertegenwoordigt Aruba in maart tijdens de Rotterdamse Filmapalooza-competitie met de dark comedy ‘Perplexed’.

Bucuti & Tara wederom in de prijzen

ORANJESTAD — Het Bucuti & Tara Beach Resort heeft dit jaar de hoogste Arubaanse notering gekregen in de vijftig beste hotels in het Caribisch gebied van de Readers’ Choice Awards van Condé Nast Traveler Magazine. Vier Arubaanse hotels haalden de lijst. Bucuti & Tara, de kleinste van de vier met slechts 104 kamers, sprong met 13 plekken omhoog naar de 26e plaats en liet de andere drie

met elk meer dan 230 kamers achter zich op de lijst. Het Readers’ Choice Awards van Condé Nast Traveler Magazine wordt jaarlijks opgesteld aan de hand van ratings en commentaren van meer dan 600.000 lezers en gebruikers van de media van Condé Nast Traveler. In het novembernummer van het blad Condé Nast Traveler dat eind van deze maand verschijnt, worden alle winnaars bekendgemaakt.

Hoevertsz naar LA voor update Olympische plannen

ORANJESTAD/LOS ANGELES — Samen met een team van het Internationaal Olympisch Comité (IOC) heeft Nicole Hoevertsz haar eerste formele bezoek aan Los Angeles gebracht als voorzitter van de coördinerende commissie voor de Olympische Spelen van 2028 in die stad.

Hoevertsz en haar team bestaande uit onder anderen uitvoerend directeur Christophe Dubi hebben deze week drie dagen in Zuid-Californië doorgebracht voor de eerste Delivery Partners Meeting voor de Olympische en Paralympische Spelen van 2028. Dan wordt samen met het organisatiecomité van LA 2028 onder leiding van Casey Wasserman de status van de plannen voor de Spelen herzien. Omdat Los Angeles twee jaar geleden al was geselecteerd als gaststad in 2028 heeft de Amerikaanse stad de langste aanlooptijd ooit om zich voor te bereiden op de Spelen. Hoevertsz is sinds 2006 IOC-lid op Aruba en al enige tijd lid van het uitvoerend comité van het Internationaal Olympisch Comité. Zij werd voorzitter van de coördinerende commissie voor LA 2028 na het over-

lijden van IOC-lid Patrick Baumann een jaar geleden. Tegelijkertijd werd zij door IOC-voorzitter Thomas Bach benoemd tot vicevoorzitter van de coördinatiecommissie van de Spelen van Parijs in 2024. Onlangs nog werd ze zelfs getipt als mogelijk toekomstige kandidaat voor het voorzitterschap van de IOC. Voor Hoevertsz is het mede begeleidende van de voorbereidingen voor LA 2028 extra bijzonder aangezien haar eerste Olympische ervaring 35 jaar geleden was, als synchroonzwemmer bij de Spelen van 1984.

IOC organiseert mee
Het is voor het eerst dat het IOC zelf samen met een gaststad verantwoordelijk is voor het organiseren van de Olympische Spelen. Dit is het gevolg van de invoering van nieuwe normen binnen het

Ingezonden

Wat doen wij aan het klimaat?

“HOE DURVEN jullie? We staan aan het begin van een massaal uitsterven en alles waar jullie over kunnen praten is geld en sprookjes van eeuwige economische groei”, brieste de zestienjarige Zweedse klimaatactiviste Greta Thunberg op de door secretaris-generaal Guterres van de Verenigde Naties bijeengeroepen bijzondere klimaatconferentie van 23 september 2019. “We zullen jullie nooit vergeven”, riep ze geëmotioneerd uit tegen de aanwezige regeringsleiders. Greta Thunberg was de initiator van de wereldwijd nagevolgde spijbelactie van de schooljeugd als protest tegen de lakse houding van de overheden in het tegengaan van de opwarming van de aarde. En wat deed de jeugd van Aruba? ... Niks, niemand! De wereld houdt nu eenmaal op ons eiland op bij de kust. Nou ja, er was vorige week een klein demonstratie bij Kibra Hacha. Waarom bij Kibra Hacha is mij een raadsel. Als we op Aruba actie willen oproepen in een bescheiden bijdrage onzerzijds tegen de opwarming van de aarde, dan moeten we bij de politieke partijen zijn! Een bijzonder verontrustend voorbeeld van de betrokkenheid van onze politici bij de klimaatcrisis zagen wij bij de vorming van onze huidige regering in 2017. Toen werd het project voor een tweede windmolenpark bij Urirama onmiddellijk naar de vuilnisbelt verwezen louter en alleen omdat het van de tegenpartij AVP kwam. Wie deze stelling betwist staat buiten de politieke realiteit op Aruba. Als het om politieke najver gaat gaan we liever door met ons eiland – en daarmee een stukje van de wereld – te vervuilen met smerige stookolie. De toenmalige poging van de premier om te suggereren dat er betere alternatieven bestaan, heeft zichzelf geloochenstraft met het uitblijven van die alternatieven. Ik ontken niet dat er ook heel wat klimaatsceptici zijn, meestal niet de minst ontwikkelden, zoals de groep Nederlandse geleerden die in 2007 een uitvoerige beschouwing in de Volkskrant

van 11 februari publiceerde onder de titel ‘Mens niet schuldig aan opwarming’. Daarmede erkenden zij echter wel dat de opwarming plaats heeft, waarna de logische conclusie is dat we er iets aan moeten doen. En ‘er iets aan doen’ betekent ook dat ons kleine eiland zijn bijdrage moet leveren. We moeten af van fossiele brandstof, dat staat buiten kijf. En bedenken wel, gas is ook een vervuilende fossiele brandstof en levert bovendien nauwelijks de helft van de energie van stookolie. In alle grote steden in Europa probeert men met diesel aangedreven voertuigen te weren. Op Aruba schenken wij belastingvrijdom om de drie jaar aan taxibedrijven om die smerige, vervuilende diesel auto’s in te voeren. Geef ze liever subsidie om elektrische auto’s te gebruiken.

En tot slot: alle olieraffinaderijen op de wereld moeten dicht! Dus ook de ouderwetse, vervuilde en vervuilende, verouderde en verwaarloosde raffinaderij in San Nicolas. Laten we toch ophouden met het najagen van illusies en zoals Greta Thunberg al zei: “Alles waar jullie aan denken is geld en sprookjes van eeuwige economische groei.” En inderdaad gaan er vandaag de dag gelukkig hoe langer hoe meer stemmen op – ook onder vooraanstaande economen – dat het zinloos is te blijven groeien als men het al goed heeft. In een artikel van 14 mei 2019 in de NRC lazten wij onder andere: ‘We moeten af van het huidige beperkte paradigma van economische groei’. Die zin stond deze week prominent in de samenvatting van het langverwachte rapport van het IPBES, het intergouvernementeel panel voor biodiversiteit van de Verenigde Naties. Natuurlijk moeten we dit standpunt wel met de nodige reserve benaderen, want er zijn nog te veel landen – en dus volkeren – die uitsluitend aan de armoede kunnen ontsnappen door economische groei.

HENK DE BEIJER
Aruba

De redactie van de Amigoe kan ingezonden brieven redactioneel bewerken, inkorten of besluiten om niet te plaatsen. Brieven mogen maximaal 600 woorden bevatten, ze moeten voorzien zijn van naam en woonplaats (worden in principe gepubliceerd) en adres en telefoonnummer (niet voor publicatie, maar ter verificatie). Anonieme brieven worden nooit geplaatst. Een geplaatste brief geeft de opvatting van de afzender weer en niet die van Amigoe. We accepteren alleen digitaal gestuurde brieven. Ons e-mail adres is: arubaredactie@amigoe.com.

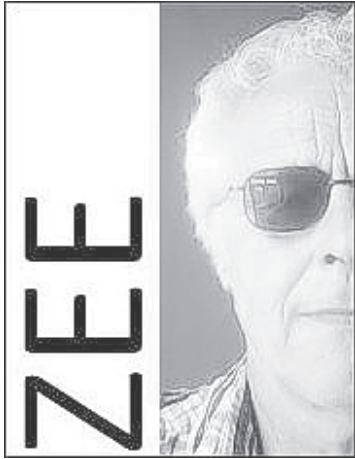
ZEE

Ons voorland: Selikor

Nico van der Zee spreekt in deze column regelmatig zinnige en onzinnige zaken. Reacties zijn welkom: nicovanderzee@gmail.com.

Het berichtje op de Curaçao-pagina van deze krant is vast maar weinig mensen opgevallen. Selikor verhoogt zijn tarief voor het ophalen van vuilnis van 20 naar 35 gulden. Selikor is het zusje van Serlimar op Curaçao. Onze Serlimar is van plan 7,50 of 15 florin voor het ophalen van vuilnis te rekenen, Selikor heeft klaarblijkelijk veel meer nodig. Dat zou er natuurlijk aan kunnen liggen dat Selikor het afval op moderne wijze verwerkt, maar dat is niet zo. Aan beheer en verwerking doen ze niet, op ons buureiland zijn ze ondertussen bezig met hun tweede Parkietenbos. Het kan ook niet liggen aan de uitstekende service die Selikor verleent. Op social media regent het klachten over Selikor en tuinafval moet de Curaçaöenaar maar zelf zien kwijt te raken, dat neemt Selikor niet mee. Selikor is een mislukte poging om een overheidsdienst als bedrijf te laten functioneren. Gaat het met Serlimar straks dezelfde kant op als de minister zijn zin krijgt?

Het is niet eenvoudig voor een overheidsbedrijf als Serlimar om efficiënt en kostengericht te functioneren. Serlimar zit vast aan ambtenarsalarissen en -regelingen, kan wel beleid ontwikkelen, maar daar kan een minister op ieder moment een andere draai aan geven. Misschien is goed functioneren mogelijk, maar in het geval van Serlimar is er een lange weg

te gaan. Jarenlang heeft het bedrijf gratis het vuil opgehaald. De overheid stortte het geld wel in de pot. Van bedrijfsmatig functioneren hooft geen sprake te zijn. Toen er ineens wel voor hun dienst betaald moest worden, bleek het bedrijf daar niet op voorbereid. Men factureerde, maar was onmachtig om het geld te innen. Zeven (!) procent van de rekeningen werd betaald. De financiële zaken zijn verder ook niet op orde. De laatste jaarrekeningen ontbreken nog en er is het hardnekkige gerucht dat Serlimar zo’n 2 miljoen achterstand heeft bij de afdracht van pensioen- en andere premies.

Calculeren is ook niet hun sterkste kant. Voor 7,50 florin per maand zouden ze het vuilnis ophalen. Toen daar vragen over gesteld werden, werd het bedrag ineens bijgesteld naar 15 florin. Had iemand 100 procent misgecalculeerd of is er nooit een berekening gemaakt? Ik denk het laatste. In het traject dat de minister voor ogen staat heeft Serlimar nog steeds 10 miljoen gulden landsbijdrage nodig per jaar. Daarvoor halen ze

kadavers op en snoeien ze af en toe wat bomen bij. Ook hier heeft niemand de rekenmachine erbij gehaald. Voor 10 miljoen zet je minimaal 75 mensen aan het werk met de benodigde machines. Ze maken mij niet wijs dat er zoveel mensen voor die taken ingezet worden. Het blijft gewoon een verkapte staatssteun.

Dinsdag buigen de Staten zich opnieuw over de Serlimar-wet. Als de Statenleden de minister volgen wordt de concurrentie geëlimineerd en komt Serlimar in dezelfde comfortabele positie terecht als Selikor. Geen concurrentie die het bedrijf scherp houdt, geen enkele noodzaak om een perfecte service te verlenen, ook geen noodzaak om kosteneffectief te werken. Is er geld nodig, dan houd je gewoon je hand op bij de overheid of bij de gebruikers van de dienst. Ik heb nog steeds de hoop dat enkele Statenleden hun gezond verstand gaan gebruiken en Aruba gaan behoeden voor deze misstap. We zullen het zien. Eerst gaan we het weekend vieren.

Euro

Hoger

AMSTERDAM — De Europese beurzen wonnen vandaag opnieuw terrein. Beleggers wachten vooral op meer nieuws van het handelsfront. De Amerikaanse president Donald Trump liet weten dat zijn team goede onderhandelingen heeft gevoerd met China en dat hij vandaag de Chinese vicepremier Liu He zou ontmoeten in het Witte Huis. De AEX-index op Beursplein 5 noteerde rond het middaguur 0,8 procent in de plus op 572,70 punten. De MidKap dikte 1,1 procent aan tot 838,03 punten. De beurs in Frankfurt steeg bijna 2 procent en Parijs klom 1,2 procent. Londen won 0,3 procent. Staalconcern ArcelorMittal was de grote winnaar in de AEX met een plus van 3,5 procent dankzij de handelshoop. De euro bleef onveranderd op 1,1016 dollar. De olieprijsen zaten in de lift na een vermoedelijke aanslag op een Iraanse olietanker die bij Saudi-Arabië in de Rode Zee vaart. De prijs van een vat Amerikaanse olie steeg 1,9 procent tot 54,54 dollar. Brentolie werd 1,8 procent duurder op 60,15 dollar per vat.

Tokio

Stevige winst

TOKIO — De aandelenbeurs in Japan is vandaag met een stevige winst geëindigd. De aankondiging van de Amerikaanse president Donald Trump van een ontmoeting met de Chinese vicepremier Liu He in het Witte Huis zorgde voor hoop op een handelsdeal tussen beide landen. Trump stelde verder dat zijn team ‘zeer goede onderhandelingen’ met China heeft gevoerd. De Nikkei in Tokio ging 1,2 procent hoger het weekeinde in op 21.798,87 punten. De hoofdindex won deze week 1,8 procent. Het was de eerste weekwinst in drie weken tijd. Zwaargewicht Fast Retailing dikte 2,6 procent aan. De eigenaar van kledingketen Uniqlo boekte voor het derde boekjaar op rij een recordwinst dankzij sterke verkopen in China en voorspelt een aanhoudende groei in het huidige boekjaar. De beurs in Shanghai noteerde tussentijds 1 procent in de plus en de Hang Seng-index in Hongkong kreeg er 2,3 procent bij. Het Chinese olieconcern CNOOC won bijna 4 procent in Hongkong. De All Ordinaries in Sydney klom 0,9 procent en in Seoul dikte de Kospi 1 procent aan.

Wall Street

In de plus

NEW YORK — De aandelenbeurzen in New York zijn vandaag met duidelijke winsten aan de dag begonnen. Beleggers verwerken optimistische signalen over zowel de brexit als de handelsgesprekken tussen China en de Verenigde Staten. Op de financiële markten neemt de hoop op een gedeeltelijke overeenkomst, en daarmee uitstel van extra tarieven, toe. Na een aanval op een Iraanse olietanker, wordt ook naar de oliesector gekeken. De Dow Jonesindex stond na enkele minuten handel 1,2 procent hoger op 26.812 punten. De breed samengestelde S&P 500 werd ook 1,2 procent hoger gezet op 2972 punten en technologiebeurs Nasdaq werd 1,4 procent hoger gezet, op 8057 punten. Olieprijzen stonden vandaag duidelijk hoger. Amerikaanse olie werd 0,8 procent duurder op 53,99 dollar. Brent-olie ging voor 59,75 dollar van de hand, een stijging van 1,1 procent. Volgens de Iraanse nationale oliemaatschappij (Nioe) werd een olietanker die voer op de Rode Zee eerder op de dag getroffen door twee raketten.

Amerikaans toezicht op Boeing gekraakt

WASHINGTON — De Amerikaanse luchtvaartautoriteit FAA schoot tekort in het toezicht op de ontwikkeling van een veiligheidssysteem voor de Boeing 737 MAX. Dat staat in een rapport van luchtvaartinspecteurs.

Het gewraakte systeem wordt in verband gebracht met twee dodelijke crashes met een 737 MAX kort na elkaar, waarbij 346 mensen omkwamen. De twee vliegtuigongelukken, in Indonesië en Ethiopië, zijn vermoedelijk het gevolg van een vei-

ligheidssysteem dat de neus naar beneden bleef drukken doordat een sensor niet goed werkte. Een internationale commissie van inspecteurs stelt nu vast dat de Amerikaanse toezichthouder over dit MCAS-systeem ‘gefragmenteerde documentatie’

had, waardoor het lastig was na te gaan of de technologie voldeed. De commissie is kritisch over het FAA-beleid om veel van zijn taken aan luchtvaartbedrijven te delegeren, waardoor de toezichthouder bij de ontwikkeling van de 737 MAX geen onafhankelijk oordeel kon vellen over het systeem. De luchtvaartautoriteit stelde zelf te weinig personen aan om een vinger aan de pols te houden bij de uitbestede

taken. Daarnaast ondervonden Boeing-medewerkers die werk van de FAA overnamen volgens de commissie druk, ‘mogelijk vanwege tegengestelde prioriteiten’. De FAA liet in een reactie weten gepaste maatregelen te nemen na het rapport, dat ‘onverbloemde en onafhankelijke kritiek’ op het functioneren van het overheidsorgaan bevat. Boeing heeft nog niet gereageerd op de bevindingen.

VS steunen toetreding Brazilië tot Oeso

WASHINGTON — De Verenigde Staten staan achter het bid van Brazilië om toe te treden tot de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (Oeso). Dat bevestigde de Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken Mike Pompeo gisteren.

De Oeso is een samenwerkingsverband van 36 landen om sociaal en economisch beleid te bespreken, te be-

studeren en te coördineren. De aangesloten landen proberen gezamenlijke problemen op te lossen en trachten

internationaal beleid af te stemmen. Ook Nederland is hierbij aangesloten. “We zijn enthousiaste voorstanders van toetreding van Brazilië en de Verenigde Staten zullen een grote inspanning leveren om dit te ondersteunen”, zei Pompeo. Hij stuurde eind augustus een brief aan de Oeso ter onder-

steuning van de toetreding van Argentinië en Roemenië, maar zei daarin niets over Brazilië, volgens twee Brazilianen die de brief hebben ingezien. “De inhoud van die brief geeft niet juist weer hoe de Verenigde Staten staan ten opzichte van de de uitbreiding van de Oeso”, reageerde Pompeo.

‘GM wil non-stop onderhandelen’

DETROIT — General Motors (GM) wil onafgebroken onderhandelen met vakbond United Auto Workers (UAW), om een einde te maken aan de inmiddels 25 dagen durende staking bij de autobouwer.

GM heeft een brief met die strekking verzonden aan de bond, aldus persbureau Reuters. De grootste Amerikaanse automaker is naar verluidt gefrustreerd dat de UAW, sinds een recent nieuw voorstel, nog geen formele reactie of tegenbod heeft gegeven. Bij tientallen vestigingen van GM ligt sinds vorige maand het werk stil vanwege een conflict over onder meer lonen en banen. Het is de eerste landelijke staking bij GM in twaalf jaar en de grootste bij een grote Amerikaanse autobouwer sinds 1982. Ongeveer 48.000 werknemers sloten zich aan bij de acties. Kenners schatten dat de acties GM al meer dan 1 miljard dollar hebben gekost.

Leden van de vakbond United Auto Workers staken bij de ingang van de GM fabriek in Detroit.

Oproer Hongkong slecht nieuws voor Hugo Boss

METZINGEN — De aanhoudende protesten in Hongkong, waardoor toeristen wegblijven uit de stad, doen modemerk Hugo Boss pijn. De Duitse onderneming zag zich genoodzaakt haar verwachtingen voor dit jaar verder te verlagen.

De bijstelling volgt nog geen twee maanden na een eerdere aanpassing van de prognoses. Aanhoudende ‘uitdagede marktomstandigheden’ in

de VS werden toen als reden opgevoerd. De opbrengsten daar liepen de voorbije maanden terug vanwege tanende toeristenvraag en grootscha-

lige afrijzingen. Destijds werd in Azië nog op betere resultaten gerekend dan nu het het geval blijkt te zijn. De groei op vergelijkbare basis exclusief wisselkoers-effecten komt dit jaar naar verwachting uit op 1 tot 3 procent. Bij de laatste bijstelling was dit nog 4 procent. In het derde kwartaal was

sprake van een stabilisering van de omzet in vergelijking met een jaar eerder. Verder is Hugo Boss voorzichtiger over het te realiseren bedrijfsresultaat. Beleggers konden de boodschap van Hugo Boss niet waarderen. Het aandeel verloor vandaag in de vroege handel dik 12 procent van zijn waarde.

IEA: Situatie oliemarkten weer ‘normaal’

PARIJS — De wereldwijde oliemarkten zijn betrekkelijk snel hersteld van de droneaanvallen op twee grote oliewinningslocaties in Saudi-Arabië vorige maand.

Volgens het Internationaal Energieagentschap (IEA) kampen de oliemarkten het volgende jaar waarschijnlijk

alweer met overaanbod aanzeggen de wereldwijde vraag waarschijnlijk minder snel zal toenemen. De aanvallen in Saudi-Arabië zorgden voor de grootste verstoring in de olieproductie ooit. Toch was de situatie in nog geen twee weken weer ‘business as usual’. De deskundigen merken op dat de olieprijsen snel weer daal-

den toen duidelijk werd dat de schade, hoewel ernstig, niet zou leiden tot langdurige verstoring van de markten. In het rapport gaat IEA verder in op de onzekere economische vooruitzichten voor 2020. Het instituut in Parijs verlaagt vanwege die onzekerheid de voorziene groei van de vraag naar olie voor

volgend jaar met omgerekend 100.000 vaten tot 1,2 miljoen vaten per dag. Het blijft overigens onrustig in het Midden-Oosten. Op een Iraanse olietanker die bij Saudi-Arabië in de Rode Zee vaart is vandaag een grote explosie geweest. Vermoedelijk gaat het om een aanslag. Na de ontploffing zaten de olieprijsen in de lift.

Renault schuift Bolloré aan de kant

PARIJS — Renault heeft topman Thierry Bolloré per direct de deur gewezen. De Franse automaker meldde in een summiere toelichting geen reden voor zijn vertrek.

Bolloré kwam begin dit jaar aan het roer van de Franse automaker te staan na het ontslag van de in opspraak geraakte Carlos Ghosn. Bolloré was jarenlang de

rechterhand van Ghosn. Volgens marktkenners is zijn vertrek een duidelijk signaal dat Renault de plooiën met samenwerkingspartner Nissan wil gladstrijken. De

Japanners kozen een paar dagen geleden voor een nieuwe bestuursvoorzitter. Met nieuwe mensen aan de top moet het vertrouwen in de alliantie worden hersteld. Ghosn stond aan het roer van Nissan, Renault en een samenwerkingsverband met Mitsubishi. Hij zat maanden vast in Japan op verdenking

van fraude, belastingontduiking en andere wanpraktijken. Zijn ondergang bracht onder meer slecht bestuur bij Nissan aan het licht en wakkerde de spanningen tussen de automakers aan. Renault geeft de leiding van het bedrijf voorlopig in handen van financieel directeur Clotilde Delbos.

Pond sterk omhoog na brexit-optimisme

LONDEN — Het pond stond vanmorgen duidelijk in de plus. De Britse munt trekt zich op aan optimistische geluiden over de mogelijkheid van het bereiken van een brexit-deal.

EU-onderhandelaar Michel Barnier en de Britse brexit-minister Stephen Barclay lieten weten een ‘constructieve ontmoeting’ te hebben gehad over een overeenkomst.

Het pond won ten opzichte van de dollar 2 procent en was 1,2644 dollar waard. De Britse munt is op weg om de sterkste tweedaagse stijging in tien jaar neer te zetten.

Gisteren waren er al positieve signalen over de mogelijkheid van een akkoord over het vertrek van de Britten uit de Europese Unie. De Ierse premier Leo Varadkar zei toen dat een brexit-deal voor de deadline van 31 oktober mogelijk is.

Dyson trekt stekker uit plan elektrische auto

LONDEN — De Britse uitvinder James Dyson, de man achter de zakloze stofzuigers, gaat toch geen elektrische auto op de markt zetten. Hij heeft de stekker getrokken uit zijn ambitieuze autoplanen, omdat het project commercieel niet levensvatbaar zou zijn.

Volgens de 72-jarige miljardair is het zijn team wel gelukt om een ‘fantastische auto’ in elkaar te sleutelen. Van constructiefouten zou dan ook geen sprake zijn. Maar Dyson was ervan uitgegaan dat hij door zijn ken-

nis van accu's en elektrische motoren ook een rendabele auto kon maken. Dat lijkt hij te hebben onderschat. Toch is het project volgens de zakenman niet helemaal zonde van de tijd geweest. De opgedane technologische kennis denkt hij ook voor andere producten te kunnen gebruiken. Dyson gaat de komende tijd kijken of hij de in totaal vijfhonderd mensen die bij de elektrische auto betrokken waren elders kan inzetten. De firma Dyson maakt tal van huishoudelijke apparaten en heeft wereldwijd meer dan 12.000 medewerkers.

Bedrijf achter Miss Etam schrappt banen

MECHELEN — Kledingwinkelbedrijf FNG, bekend van merken als Miss Etam, Steps en Promiss, gaat vijftig banen schrappen in Nederland. De ingreep is onderdeel van een herstructurering van de kantoororganisatie om efficiënter te werken.

Alle afdelingen worden opnieuw ingericht en fysiek samengebracht in het kantoor in Diemen. De nieuwe organisatie moet begin volgend jaar volledig operationeel

zijn. De vijftig banen die bovemtallig worden, komen neer op ruim 4 procent van het totale personeelsbestand van FNG Nederland. Tegelijk worden er tien nieuwe vacatures in het digitale domein gecreëerd.

FNG, dat een beursnotering heeft in Amsterdam en Brussel, kondigde verder aan dat Richard Turk is benoemd tot managing director voor FNG Nederland, dat de merken Miss Etam, Steps, Promiss, Claudia Sträter en Expresso ontwerpt en verkoopt.

NEW YORK				AMSTERDAM				
11-Oct				11-Oct				
DOW JONES	26,877.32	1.44%	AEX	577.42	1.59%			
S&P 500 INDEX	2,983.17	1.53%	ARCELORMITTAL	13.45	5.87%			
NASDAQ	8,079.79	1.62%	AEGION NV	3.88	2.35%			
AMAZON.COM INC	1,741.44	1.23%	KONINKLIJKE AHOL	22.84	1.62%			
APPLE INC	234.51	1.92%	AKZO NOBEL	82.85	1.16%			
BAIDU INC-SP ADR	104.90	1.01%	ASML HOLDING NV	236.30	2.49%			
BERKSHIRE HATH-B	208.97	1.02%	DSM (KONIN)	110.00	3.82%			
BOEING CO/THE	372.72	0.46%	HAL TRUST	134.60	0.90%			
CITIGROUP INC	70.27	2.40%	HEINEKEN NV	96.78	0.35%			
COCA-COLA CO	53.37	-0.54%	ING GROEP NV	9.84	3.92%			
COSTCO WHOLESALE	299.03	0.64%	KPN (KONIN) NV	2.95	0.75%			
WALT DISNEY CO	130.41	0.83%	KONINKLIJKE PHIL	39.12	3.06%			
3D SYSTEMS CORP	7.91	1.41%	RANDSTAD NV	46.11	3.34%			
EBAY INC	38.69	1.99%	ROYAL DUTCH SHA	26.29	1.25%			
FACEBOOK INC-A	185.50	3.04%	TOMTOM	10.29	2.31%			
GENERAL ELECTRIC	8.86	4.85%	TOTAL SA	46.42	2.47%			
ALPHABET INC-A	1,225.54	1.33%	UNILEVER NV	53.61	-0.92%			
HP INC	16.51	2.96%	W.P. STEWART HOL	536.29	1.67%			
HOME DEPOT INC	235.01	1.47%						
INTEL CORP	52.18	2.09%	SCOTIABANK FUNDS				11-Oct	
JOHNSON&JOHNSON	131.71	2.05%	MONEY MARKET				13.5085 0.00%	
MICROSOFT CORP	140.26	0.83%	US DOLLAR BOND				2.8404 -0.40%	
PROCTER & GAMBLE	121.27	-0.55%	GLOBAL GROWTH				2.9833 1.07%	
ROYAL DUTCH-ADR	57.84	1.01%	US GROWTH				16.6595 0.63%	
STARBUCKS CORP	86.58	0.72%	CANADIAN GROWTH				2.6890 0.46%	
TWITTER INC	40.20	1.67%	FUNDS				11-Oct	
WALMART INC	120.30	0.58%	BGF CONT EUR FLEX				28.59 0.78%	
[EXCHANGE TRADED FND]			BGF EMKT BOND				18.55 -0.11%	
ALERIAN MLP - AMLP	8.79	-0.20%	BGF FIX INC GBL OP				14.63 -0.07%	
ISH GBL HY BD - GHYG	48.73	0.39%	BGF GBL ALLOCATION				57.34 0.23%	
ISH BOXX HY BD - HYG	86.66	0.29%	BGF USD CORE BOND				17.40 -0.34%	
ISH SELECT DIV - DIVY	101.15	1.39%	BGF USD HI YIELD BND				34.58 0.12%	
ISH MSCI EMKT - EEM	41.81	1.79%	TEMPLETON GBL BND				25.19 -0.12%	
ISH MSCI PAC - EPP	44.82	1.63%	TEMPLETON ASIAN SM				49.01 0.02%	
ISH RUSSELL - IWV	174.01	1.48%	CURRENCIES				11-Oct	
ISH S&P 500 - SPY	180.53	1.34%	YENUSD				108.4400 0.43%	
ISH EUROPE - IEV	43.57	2.25%	EURUSD				1.1034 0.26%	
INVESCO QQQ TRUS	191.69	1.60%	CANUSD				1.3194 -0.73%	
INVESCO DB COMMO	15.24	0.86%	GBPUSD				1.2680 1.90%	
SPDR S&P INT DIV-DWX	39.42	1.37%	COMMODITIES				11-Oct	
SPDR S&P MID 400	350.04	2.01%	OIL WTI				54.18 1.18%	
SPDR S&P 600 SMA	66.76	2.42%	SILVER				1483.86 -0.70%	
VANGUARD RET - VNO	93.56	0.53%	GOLD				17.51 -0.03%	
WSDOMTR JAP H-EQ-DXJ	51.15	2.36%	WHEAT				508.75 3.19%	
Source Bloomberg								

A Standard Of Excellence Since 1916

MADURO & CURIEL'S BANK

Private Banking & Investment Services

Lio Capriles Banking Center | Schottegatweg (oost) z/n
P.O.Box 305 | Curaçao | Tel 466 1818 | Fax 466 1633
e-mail: pbis@mcb-bank.com | website: www.mcb-bank.com/pbis

Raad voor de Rechtshandhaving:

Inadequate aanpak jeugdcriminaliteit niet alleen door geldtekort

WILLEMSTAD — De Raad voor de Rechtshandhaving is in een onderzoek nagegaan of de aanpak van jeugdcriminaliteit, dat integraliteit vereist, ook integraal geschiedt. De raad is er niet van overtuigd dat het gebrek aan een adequate aanpak van jeugdcriminaliteit slechts te wijten is aan een gebrek aan financiën. De raad beaamt in dezen de stelling van een leidinggevende binnen het ministerie van Justitie dat veel verbetering kan worden gerealiseerd door duidelijke uitvoeringstrajecten vast te stellen en de uitvoering ervan te evalueren. Dat blijkt uit het recent uitgebrachte rapport ‘Aanpak van jeugdcriminaliteit op Curaçao’.

door **Jomaira Angela**

De raad constateert dat het beleid om jeugdcriminaliteit aan te pakken, voldoet aan de kwaliteitsnormen. Het beleid veronderstelt een integrale aanpak. Het beleid gaat ervan uit dat niet alleen de jongere jeugdige, maar het gezin als geheel moet worden geholpen. Verder veronderstelt het beleid een wijkgerichte aanpak en moet hulpverlening worden aangeboden in een vroeg stadium.

Samen met de jeugdigen moeten plannen worden samengesteld en uitgevoerd. De jeugdige moet direct betrokken zijn en inspraak hebben bij het opstellen van de toekomstplannen.

Het beleid onderschrijft het idee dat voorzieningen beschikbaar en laagdrempelig moeten zijn en de hulp persoonsgebonden en op maat.

Voor hulp op maat is echter noodzakelijk dat de jongere en het gezin participeren bij het

opstellen van de toekomstplannen voor de jongere. Er moet ook sprake zijn van een sluitend netwerk, waar ketenpartners elkaar kunnen vinden.

Essentieel is ook de verbinding jeugd- en volwassenen-reclassering om een samenhangend beleid te kunnen uitvoeren.

Perspectief en een helder en realistisch doel van en voor de jongere zijn uitermate belangrijk op weg naar (duurzame) participatie. Essentieel zijn een passende woonvoorziening, passend onderwijs of baan en (financiële) onafhankelijkheid.

De raad constateert dat de genoemde randvoorwaarden bekend zijn bij de justitiële keten. “Het schort echter aan de uitvoering. Het maken van samenwerkingsafspraken bijvoorbeeld hangt in beginsel niet af van de beschikbaarheid van financiële middelen. Een centrale aansturing is in beginsel evenmin afhankelijk

van de beschikbare financiën. Voorts moet een integraal financieel beleid worden opgesteld, zodat de beperkte financiële middelen zo doelmatig mogelijk kunnen worden aangewend.”

Uitgaande van de stelling dat de financiële middelen onvoldoende zijn, merkt de Raad op dat de beleidsplannen in dat geval niet zijn getoetst op financiële haalbaarheid. De Raad is van mening dat dat wel moet gebeuren, en dat de beleidsplannen alsdan zo nodig moeten worden heroverwogen. Daarbij moet in ieder geval de geldstroom zo soepel mogelijk lopen.

“Het uiteindelijke doel om de jeugdcriminaliteit te laten dalen met 50 procent is niet gerealiseerd. Integendeel, de jeugdcriminaliteit neemt toe en wordt steeds zorgelijker.” Er moet zo spoedig mogelijk extra aandacht worden besteed aan deze problematiek en de noodzakelijke besluiten moeten worden genomen om de beoogde resultaten daadwerkelijk te kunnen realiseren. Zonder adequate voorzieningen zal uiteindelijk steeds meer moeten worden geïnvesteerd in het gevangeniswezen, terwijl vaststaat dat vroege hulp veel minder kostbaar is en bovendien effectief is. De focus moet in een vroeg stadium gericht zijn op de ondersteuning van de gezinnen.

Ook moeten er controle- en volgsystemen zijn zodat de jeugdigen in een vroeg stadium kunnen worden geholpen. Het ontbreken hiervan leidt ertoe dat vroegtijdige hulp ten onrechte niet wordt geboden en dat punitief wordt opgetreden in plaats van preventief.

Aanbevelingen

De raad beveelt aan om de aanpak van jeugdreclassering te heroverwegen en om een realiseerbaar plan vast te stellen om de kwaliteit van de jeugdreclassering te bevorderen. Tevens moet gezorgd worden voor vaststelling en monitoring van de uitvoeringstrajecten. Daarnaast moet een integraal financieel beleid vastgesteld worden alsook geformaliseerde uitvoeringstrajecten opgestart worden, waarmee de integrale aanpak op gang gebracht kan worden. Ook moet een gemeenschappelijk registratiesysteem ingevoerd en moeten samenwerkingsprotocollen geformaliseerd worden en de uitvoering daarvan gemonitord worden. Verder moet het aanbod aan jeugdreclassering en jeugdbescherming geëvalueerd worden. De onderlinge samenwerking tussen de betrokken organisaties en de schoolbesturen en de leerplichtambtenaren moet verbeterd worden en tot slot moet het aanbod aan interventies geëvalueerd worden.

HNO: Geen discriminerende intentie van CMC-directeur

WILLEMSTAD — Algemeen directeur Hans Kedzierski van het Curaçao Medical Center (CMC) heeft niet de intentie gehad om zich discriminerend uit te laten over Arabieren. Zijn uitspraken werden uit hun context gehaald, oordeelt de Raad van Commissarissen (RvC) van Hospital Nobo Otrabanda (HNO).

Zowel het HNO als de Inspectie Volksgezondheid heeft afzonderlijk van elkaar een feitenonderzoek laten verrichten naar de uitlatingen van Kedzierski. Beide organen publiceerden op woensdag – eveneens los van elkaar – hun conclusies. Internist Nouaf Ayoubi klaagde zich eind augustus over de voorzitter van de Raad van Bestuur van het HNO, ofwel de CMC-directeur. Deze medisch specialist verklaarde tijdens een bijeenkomst in de Staten dat Kedzierski zich denigrerend had uitgelaten over Arabieren. Zijn klacht werd opgepikt door de pers en sociale media.

Zoals de *Amigoe* al meldde, concludeerde inspecteur Sirving Keli dat de uitspraken

over Arabieren van Kedzierski kwetsend doch niet discriminerend waren. Hij oordeelde dat de CMC-directeur een intensief inwerkingsprogramma dient te volgen in een poging nader kennis te maken met de diverse leefgroepen in de Curaçaose samenleving om beter te leren omgaan met hen en aanverwante gevoeligheden.

Een paar uur na de bekendmaking van het onderzoeksresultaat door de Inspectie Volksgezondheid, maakte het HNO ook de conclusie van het interne feitenonderzoek kenbaar.

De HNO-RvC stelt voorop dat de medisch specialist die zich beklagde over de CMC-directeur, zelf niet aanwezig was tijdens de bijeenkomsten die twee maanden eerder in juni werden gehou-

den. Ook stelde de RvC dat hetgeen in de Staten naar voren is gebracht, uit zijn context is gehaald.

“Volgens het feitenonderzoek heeft de algemeen directeur niet de intentie gehad om zich discriminerend uit te laten. De context van de uitlatingen van directeur Kedzierski betrof inmenging in de bedrijfsvoering van rijke Arabieren – waarvoor hij in het Midden-Oosten heeft gewerkt – omtrent de bedrijfsvoering van een ziekenhuis, zonder kennis van zaken te hebben”, oordeelt de HNO-raad.

In hun conclusies bevestigen de Inspectie Volksgezondheid en de RvC van het HNO dat de CMC-directeur inderdaad uitlatingen deed die refereren aan Arabieren. Keli maakt hierbij zelfs melding van een ‘circulerend audiofragment’. De uitspraken van Kedzierski worden echter niet aangehaald in de door beide instanties rondgestuurde persberichten.

Hato vraagt naar sédula

WILLEMSTAD — Bijna negen jaar nadat Curaçao zijn autonome status heeft gekregen staat er nog steeds ‘Nederlandse Antillen’ op de sédula of identiteitsbewijs die door de afdeling Publieke Zaken wordt afgegeven. Voor MAN-Statelid Wimbert Hato is dit aanleiding om een serie vragen naar zijn partijgenoot, minister Armin Konket (Bestuur, Planning en Dienstverlening) te sturen.

In zijn brief aan Konket stelt Hato dat de sédula dient te worden aangepast. De huidige vermelding van Nederlandse Antillen, die al sinds 2010 niet meer bestaan, zal alleen maar voor verwarring zorgen, geeft het Statenlid

aan. Volgens hem moet op een sédula niet alleen de naam Nederlandse Antillen worden vervangen, maar dient ook het wapen van het autonome land Curaçao er op te komen.

Het MAN-lid wil van de re-

gering weten hoe het staat met het proces om de sédula aan te passen. Ook wil hij weten wanneer dit traject is afgerond en welke naam er uiteindelijk op het identiteitsbewijs komt: namelijk Curaçao of Kòrsou.

Soab belast met analyse schulden regering en Sehos

WILLEMSTAD — De analyse van de schuldenlast tussen de Curaçaose regering en het St. Elisabeth Hospitaal (Sehos) is overgeheveld naar de Stichting Overheidsaccountantsbureau (Soab). Amper een jaar geleden nog heeft deze stichting het kabinet ingelicht over de schuldsanering bij het ziekenhuis.

Door de financiële problemen kampt het ziekenhuis structureel met medicijn- en materiaalschaarste. Hierdoor besloot de Raad van Bestuur de electieve operaties tijdelijk stop te zetten.

In verband met die perikelen bij het Sehos, besloot Gezondheid-minister Suzy Camelia-Römer (PIN) stakeholders in de volksgezondheid bijeen te roepen. Onder leiding van het ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur (GMN) werd er vergaderd over het Sehos, met name over de schuldenlast. Er werd tijdens dit traject

een mediastilte afgekondigd. Nadat de Raad van Bestuur het jaarverslag had gepresenteerd en de financiële cijfers en situatie van het ziekenhuis uiteen had gezet tijdens een persconferentie, hield de regering ook een presentatie in Fort Amsterdam. Camelia-Römer werd toen vergezeld door GMN-hoofd Sharlon Melfor, waarnemend inspecteur Gezondheidszorg Sirving Keli en directeur Philip Martis van de Sociale Verzekeringsbank (SVB). De minister deelde toen mee dat het Sehos meer geld ver-

schuldigd is aan de regering dan andersom. Melfor onderschreef deze verklaring. De ziekenhuisdirectie stelt het tegenovergestelde.

Het ministerie van Financiën en het Sehos stelden hun schuldenlijsten samen en droegen deze over aan GMN, dat de schulden zou analyseren. Inmiddels blijkt echter dat Soab deze analyse heeft overgenomen. Een saillant detail hierbij is dat deze stichting vorig jaar ook al de schuldenlast tussen de regering en het ziekenhuis onder de loep had genomen en hierover in december aan het kabinet had gerapporteerd. Naar alle waarschijnlijkheid zal Soab het rapport uit 2018 aanpassen. De stichting heeft namelijk nu nieuwe cijfers uit het Sehos-jaarver-

slag en andere documenten tot haar beschikking om te analyseren en zal een nieuw zogenoemd scenariovoorstel samenstellen.

VMSC-brief voor kabinet-Rhuggenaath

Voorstel Isla: Opheffing ziekenfonds gepensioneerden

WILLEMSTAD — De Fundashon Asistensha Kuido Médiko Isla (AKI) moet worden geliquideerd. Dit stelt Isla-directeur Vanessa Flores in een brief aan de leiding van de stichting die het ziekenfonds ten aanzien van gepensioneerden van de raffinaderij beheert.

Het voorstel van Flores komt aan bod in een brief van 7 oktober aan AKI-voorzitter Rob de Lannoy. In deze brief gaat de Isla in op mogelijke scenario's ten aanzien van AKI, rekening houdend met de onzekere situatie met betrekking tot de toekomst van de raffinaderij. Volgens de Isla heeft het fonds te maken met een aanzienlijk tekort dat in de toekomst alleen maar zal toenemen, tenzij er structurele correctieve maatregelen worden genomen. “Ongeacht of de Isla-raffinaderij doorgaat of niet, AKI zal niet in staat zijn om de medische zorg aan niet-actieve deelnemers te garanderen, wanneer hij of zij in de toekomst medische behandeling nodig heeft.”

In haar brief benadrukt Flores dat AKI in 2000 werd opgericht als aanvulling voor gepensioneerden van de raffinaderij. Volgens de Isla wordt deze aanvulling op dit moment al gecoverd door de Sociale Verzekeringsbank (SVB) via de basisverzekering ziektekosten (bvz).

Flores spreekt zich in de brief uit voor een snelle opheffing van AKI. De Isla-directeur verzoekt het AKI-bestuur om zo snel mogelijk, maar uiterlijk 31 oktober een liquidatieplan op te stellen. Verder dient het AKI-bestuur 50 procent van alle stortingen van niet-actieve deelnemers, huidige Isla-werknemers, maar ook van de Isla-raffinaderij per 31 oktober terug te betalen. De resterende 50 procent dient voor 31 december van dit jaar te worden uitbetaald. Conform het voorstel van de Isla dienen alle gepensioneerden van de Isla zich vanaf 31 oktober bij de SVB te registreren. De raffinaderij stelt dan ook voor dat de SVB wordt benaderd om een plan van aanpak hiervoor op te gaan stellen.

Rekening houdend met de ontstane situatie en de voorkeur voor liquidatie van AKI, geeft de Isla aan per 1 november de contributie aan AKI zal stopzetten en per 31 oktober ook geen premies meer van de werknemers zal inhouden ten aanzien van het fonds.

AKI-voorzitter De Lannoy verklaarde woensdag in een reactie dat de stichting de brief van de Isla heeft ontvangen, maar dat het eerst intern besproken moet worden. De Lannoy benadrukt dat de AKI op korte termijn met alle actoren, waarvan de Isla er één is, om de tafel zal gaan zitten om over de toekomst van het fonds te praten. De AKI-voorzitter kon niet aangegeven hoeveel personen onder het fonds vallen. Hij merkt op dat AKI op dit moment bezig is met een grondige inventarisatie, omdat in de afgelopen maanden tal van personen die onder het fonds vallen naar Nederland zijn vertrokken. De Lannoy stelt wel dat er op korte termijn duidelijkheid zal zijn over deze en alle andere cijfers van het fonds.

WILLEMSTAD — De Vereniging Medisch Specialisten Curaçao (VMSC) heeft woensdag na een informatieve bijeenkomst voor de leden en de pers, de laatste hand gelegd aan een brief aan de regering. De specialisten volharden in hun eis aan kabinet-Rhuggenaath om de aangekondigde bezuinigingsmaatregelen in de zorg, die per 2020 ingaan, in te trekken. Ze vinden dat deze maatregelen de zorg en samenleving ontwrichten. Op de fotocombinatie het moment dat bestuursvoorzitter Alexander Saleh een uiteenzetting geeft aan collega-specialisten en de pers, waarna een VMSC-delegatie zich naar Fort Amsterdam begaf om de brief te overhandigen.

Foto's: Edwin Simbo

Swim to Klein Bonaire 2019

KRALENDIJK — De jaarlijkse Swim to Klein Bonaire trok gisteren 551 deelnemers. Het was de negentiende editie van het evenement, dat wordt georganiseerd door Stichting Jeugdwerk Jong Bonaire.

In de categorie onder twaalf jaar zwommen veertig kinderen mee. In de leeftijds categorie twaalf jaar en ouder waren dat 511 zwemmers. De Swim is een van de grootste fundraisers van de organisatie en de opbrengsten worden gebruikt voor de aanschaf van materialen en het organiseren van activiteiten voor hoofdzakelijk jongeren in het (voortgezet) onderwijs in de leeftijd van 12 tot en met 21 jaar die lid zijn van Stichting Jeugdwerk Jong Bonaire. Met de activiteiten wil de stichting haar jongeren een zinvolle vrijetijdsbesteding bieden en hen ondersteunen in de ontwikkeling tot ‘verantwoordelijke volwassenen met een open blik voor de wereld om hen heen’.

Landbouw op Bonaire (2)

Van opdracht voor landbouwhervorming naar mogelijke rechtszaak

KRALENDIJK — Het plan ligt kant-en-klaar te wachten tot het uitgevoerd kan worden, maar die uitvoering lijkt heel ver weg. Agrarisch ondernemer Kees van der Meijden uit Europees Nederland kreeg eind 2016 de opdracht van gezaghebber Edison Rijna om de landbouwsector uit het slop te trekken. Het plan is klaar, maar na verloop van tijd voorzien van een dikke laag stof. De opsteller van het plan heeft inmiddels een advocaat in de arm genomen om een gang naar de rechter te ondernemen. Hoe een compleet uitgewerkt plan nooit tot wasdom is gekomen.

door **Robert Pastoor**

Kees heeft nog altijd geen idee waarom zijn plan nooit tot bloei is gekomen. Hij blijft zelfs enige tijd stil als de vraag gesteld wordt. Voorafgaand aan de vraag laat hij zijn plan zien, een plan waarmee de landbouw-, veeteelt- en visserijsector op Bonaire een zonnige toekomst wordt beloofd. Het is een lijvig en doordacht plan. “Ik sta hier nog altijd achter, maar ik heb echt geen idee waarom dit niet is gelukt. Men was positief”, zegt hij vol zelfvertrouwen.

Op 21 december 2016 ondertekenen de gezaghebber en Kees van der Meijden een overeenkomst. Met die overeenkomst wordt de boer uit Brabant aangesteld als adviseur/partner van het Openbaar Lichaam Bonaire (OLB). In die hoedanigheid mag hij de afdeling die zich bezighoudt met landbouw, veeteelt en visserij onder handen nemen. Het lokale bestuur erkent in de overeenkomst dat het eiland ‘sterk afhankelijk is van import’. Daarom wil de gezaghebber

dat er meer producten op eigen bodem worden gekweekt. Samen met zijn compagnon gaat Van der Meijden de uitdaging aan. In Europees Nederland heeft de ondernemer meerdere bedrijven. Zo staat hij aan het hoofd van een varkensboerderij en een loonbedrijf, maar zwaait ook de scepter over een hoveniersbedrijf. De Brabander kwam eigenlijk per toeval in aanraking met de landbouwsector op Bonaire. Tijdens een vakantie op het eiland was het Van der Meijden opgevallen dat de landbouwsector op Bonaire niet erg actief is. “Mijn vrouw houdt van het strand, ik ben daar na vijf minuten wel klaar mee. Dus ik ben gaan rondrijden.” De Brabantse boer kwam in contact met de toenmalig gedeputeerde en van het één kwam het ander. Nadat Van der Meijden de opdracht had gekregen om de LVV-afdeling te reorganiseren, klom hij samen met zijn compagnon in de pen om een reorganisatieplan te schrijven.

Grondig
Van der Meijden ging gron-

dig te werk, zo valt op te maken uit het uiteindelijke reorganisatieplan. Er zijn grondmonsters genomen, opleidingscentrum Forma zou een grote rol gaan spelen, nieuwe producten werden ontwikkeld, zoals ijs van geitenmelk, en een speciaal groeimiddel om de onvruchtbare grond vruchtbaar te maken werd samengesteld. Het is nog maar een greep uit de vele ontwikkelingen die de Brabander voor zich zag.

Naar eigen zeggen zal de LVV-sector grote stappen vooruit maken als het plan tot uitvoering komt. Alles kan worden gefinancierd met geld dat Den Haag jaarlijks overmaakt naar Bonaire voor de ontwikkeling van de landbouwsector. De financiële dekking is volgens de boer dus geregeld. Ook is er een voorspelde banengroei van 350 arbeidsplaatsen in de plannen opgenomen. “Uiteindelijk zouden er drie Bonairiaanse jongens bij mij in Brabant stage komen lopen, dat zou de eerste lichting zijn. De kennis die ze op zouden doen konden ze op Bonaire in de praktijk brengen. Zover is het nooit gekomen”, zegt Van der Meijden.

Bonaire-mix

“Ook het groeimiddel voor de grond”, vervolgt hij. “Dat groeimiddel hebben we de naam Bonaire-mix gegeven. Het is uitgebreid getest, maar het is nooit op Bonaire aangekomen. Dat groeimiddel is nodig omdat de grond

hier nu nog geen voeding heeft, dat moet nog komen. Dat kan dus met die mix. Tegenvoerdig wordt het veel in Afrika verkocht, we noemen het geen Bonaire-mix meer.”

Van der Meijden heeft zijn complete plan in 2017 gepresenteerd aan de Eilandsraad en aan het ministerie van Economische Zaken en beide reageerden volgens de ondernemer positief. Ruim twee jaar later is er echter nog geen vooruitgang geboekt. “We hebben een rekening verstuurd voor onze geleverde diensten, maar we hebben nog nooit betaald gekregen. Het OLB zegt dat we de opdracht voor het ontwikkelen van een plan nooit hebben gekregen, ondanks de ondertekende papieren.” De papieren waarin de samenwerking wordt bekrachtigd, zijn ook in het bezit van de *Amigoe*.

De Brabantse ondernemer wil alsnog zijn geld hebben en hij werkt daarom aan een rechtszaak. “Daar heeft eigenlijk niemand iets aan. Ik wil zo’n rechtszaak ook liever niet.” Inmiddels heeft Van der Meijden ook geen goed gevoel meer over de uitvoering van het plan. “Ik weet niet of ik alsnog het plan wil uitvoeren, mocht die vraag komen. Het is van cruciaal belang dat de betrokkenen vanuit het OLB achter de uitvoering staan. Dat lijkt gezien de gang van zaken zeker niet het geval.

Ik twijfel natuurlijk niet over de inhoud, daar sta ik nog altijd achter.”

Gissen

Voor Van der Meijden blijft het dus nog altijd gissen waarom hij tot op de dag van vandaag niks heeft gehoord. “Ik weet dat iemand anders nu bezig is met het op poten zetten van de landbouwsector op Bonaire. Wat ik al heb gedaan, doet dus nu iemand anders opnieuw”, zegt Van der Meijden met grote verbazing tot besluit. Uit een voortgangsrapportage van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid waarin Caribisch Nederland wordt aange-stipt, blijkt inderdaad dat er opnieuw wordt gewerkt aan een plan van aanpak voor de reorganisatie van de LVV-afdeling. Ook gezaghebber Rijna bevestigt dat er opnieuw een onderzoek wordt uitgevoerd. Rijna laat desgevraagd weinig los over de huidige status van het door Van der Meijden opgestelde plan. “Deze zaak is uitvoerig door het OLB, betrokkenen en hun adviseurs behandeld en gecommuniceerd. Voor details verwijs ik naar betrokkenen”, waarmee voor de gezaghebber de zaak gesloten lijkt. Dat is allerminst het geval voor Kees van der Meijden, hij wil geld zien voor het gemaakte plan en is voornemens om via de rechter zijn gelijk te halen. Wordt dus vervolgd.

COMMENTAAR

De Achilleshiel van de utopie

De viering van negen jaar Caribisch Nederland is gisteren welhaast onopgemerkt aan Bonaire voorbijgegaan. Ongetwijfeld zal dat volgend jaar bij het tweede lustrum van de staatskundige herindeling van het Koninkrijk anders zijn. Naast een beschouwend artikel, verspreid door de afdeling Communicatie van het openbaar lichaam, een stuk waarvan de auteur vreemd genoeg onbekend bleef, is er amper teruggeblikt op de toch wel ingrijpende ontwikkelingen. Deze lijken bovendien de laatste paar maanden in een stroomversnelling terecht te zijn gekomen. Hoewel het blauwgroene Bestuurscollege dat begin april aantrad de nodige kinderziektes heeft gekend, die soms ook voor enige gêne zorgden, is er toch een zekere voortgang geboekt. Deze is vooral te bespeuren in de betere betrekkingen tussen Den Haag en Kralendijk waarbij de spreekwoordelijke neuzen dezelfde kant op wijzen en er sprake is van samenwerking in plaats van de voorheen soms gebruikelijke tegenwerking. Deze meer constructieve dynamiek zorgt ervoor dat problemen kunnen worden aangepakt. De hoognodige armoedebestrijding is daarvan een voorbeeld. Er zit enige schot in de zaak. De lokale en Rijksoverheid zijn begonnen met het optuigen van allerlei voorzieningen die het lot van de allerarmsten aanzienlijk, en vooral merkbaar, moeten verbeteren. Dat kan niet snel genoeg gebeuren want de nood is hoog en acuut.

In de Eilandsraad bestond er recent enige verbazing over dat de utopie die nu in de maak is alvast als uitgangspunt dient voor de vaststelling van een sociaal ijkpunt. Terecht hebben raadsleden van verschillende politieke kleurtjes opgemerkt dat de allerarmsten niet echt veel hebben aan een rooskleurig toekomstbeeld maar vooral in het hier en nu hulp behoeven. Helaas beschikken overheden niet over een toverstokje. Enig geduld is op zijn plaats. Wat ook nodig blijft, is dat de Eilandsraad actief erop toeziet dat de beloften worden waargemaakt. Helaas kost het enkele gedeputeerden flink wat moeite om te engageren met de raad. Stukken bereiken de raadsleden te laat, vragen blijven onbeantwoord en besluiten worden genomen zonder daarin de volksvertegenwoordiging te kennen – althans niet vooraf zoals dat betamelijk zou zijn. Raadsleden van zowel de coalitie als de oppositie zijn daar niet gelukkig mee en voelen zich buiten spel gezet. Er hier wel een reden voor. De politieke leider van het Bestuurscollege, gedeputeerde Elvis Tjin Asjoe, is een doener: hij wil zaken regelen, beslissingen nemen en problemen oplossen – en dat alles snel. Dat is zonder meer lovenswaardig – en nodig. Tjin Asjoe verdient lof voor zijn inzet en toewijding.

Waar gehakt wordt vallen spaanders en dat is ook op Bonaire het geval. Er gaat dus wel eens wat mis. De blauwgroene coalitie vindt het lastig dit toe te geven en steekt bij voorkeur de kop in het zand met een schietgebedje dat het ongemak snel voorbijgaat. Het afvangen van spaanders is niet het sterkste punt van dit Bestuurscollege. Dat is meteen ook de Achilleshiel van het huidige eilandbestuur: communicatie – iets wat je niet tegen mensen doet, maar met. Er is zelfs sprake van enige arrogantie: wij doen en zeggen, jullie mogen bewonderen en luisteren – en nee, wij doen niets verkeerts.

Het tiende jaar van de ‘directe band met Nederland’ is het jaar waarin veel moet gebeuren. De studies zijn gedaan, de plannen gemaakt en de uitvoering vangt aan. In de vaart der volkeren is Bonaire klaar voor de grote sprong voorwaarts. Dat vergt niet alleen inzet en toewijding, maar vooral ook visie, oog voor detail en besluitvaardigheid – en dat laatste is niet hetzelfde als wij doen en jullie volgen.

Rode Kruis: onvoldoende psychosociale hulp verleend na natuurrampen

PHILIPSBURG — Mensen die worden blootgesteld aan natuurrampen hebben volgens het Nederlandse Rode Kruis drie keer meer kans op psychische klachten zoals depressie, angst of posttraumatische stressstoornis (PTSS). Minder dan een kwart van de mensen krijgt de psychosociale hulp die ze nodig hebben.

Het Rode Kruis wil deze situatie veranderen. “Ik ben net terug van St. Maarten, waar ik sprak met mensen die het slachtoffer waren van orkaan Irma – een traumatische ervaring. Elke keer als het stormt op het eiland, zijn ze weer doods bang. Als we mensen op tijd psychosociale hulp bieden, kunnen we voorkomen dat ze hier twee jaar later nog steeds mee worstelen”, zei Nederlands Rode Kruis-directeur Marieke van Schaik. Als mensen geen tijdige hulp ontvangen, hebben

ze volgens het Rode Kruis meer kans op ernstige psychische problemen op de lange termijn. In extreme gevallen kan dit leiden tot zelfmoord, zei het Rode Kruis.

“Medische zorg, voedsel, onderdak en water zijn onmisbaar tijdens een crisis. Elk jaar ondersteunen hulporganisaties miljoenen mensen met wederopbouw en medische zorg, maar geestelijk welzijn is natuurlijk ook belangrijk.” “Er wordt veel te weinig aandacht besteed aan de psychosociale ge-

Marieke van Schaik

volgen van humanitaire crises. Tachtig procent van de mensen die geestelijke hulp nodig hebben, ontvangt deze niet. Dit zijn onzichtbare wonden die grote gevolgen hebben als we ze niet behandelen”, aldus Van Schaik.

KIT

Het Nederlandse Rode Kruis heeft in samenwerking met het Koninklijk Instituut voor de Tropen (KIT) en de niet-gouvernementele organisatie Light for the World een bodspel ontwikkeld over psychologische eerste hulp. Door het te spelen, kunnen maatschappelijk werkers de basisvaardigheden van psychosociale ondersteuning leren en deze toepassen terwijl ze mensen helpen die getroffen zijn door een natuurramp,

conflict of andere crisis, zei het Rode Kruis in een persbericht. Het spel werd deze week aan het publiek gepresenteerd tijdens een tweedaagse conferentie in Amsterdam over geestelijke gezondheidszorg en psychosociale ondersteuning in humanitaire noodhulp en crisissituaties. De directeur van de Internationale Federatie van Rode Kruis- en Rode Halve Maanverenigingen (IFRC) Elhadj As Sy gaf op deze conferentie een toespraak over het belang van psychosociale hulp in conflict- of rampzones. Koningin Máxima, prinses Mabel van Oranje-Nassau en de Nederlandse minister van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking Sigrid Kaag waren ook aanwezig op de conferentie.

VS pakken zakenlieden rond Giuliani

WASHINGTON — Twee zakenlieden die een rol hebben gespeeld in de Oekraïne-affaire rond de Amerikaanse president Donald Trump, zijn gearresteerd vlak voordat ze de VS wilden verlaten. Het gaat om twee zakenlieden uit Florida die banden hebben met de advocaat van Trump, Rudy Giuliani.

Zij zouden Giuliani hebben geïntroduceerd in hoge politieke kringen in Oekraïne. Een van de zakenlui is de Oekraïener Lev Parnas. De ander is de investeerder in onroerend goed Igor Fruman. De twee werden aangehouden in verband met een zaak rond financiering van verkiezingscam-

pagnes in New York. Ze zouden geld uit het buitenland hebben willen doorsluizen naar kandidaten voor federale en deelstaatsfuncties.

De president ontkende gisteren direct banden te hebben met de zakenmannen. “Ik ken ze niet”, aldus de president op stellige toon. “Wij hebben hier niets mee te maken.” Hij sloot echter niet uit dat hij ze ooit in het bijzijn van Giuliani heeft ontmoet op verkiezingsbijeenkomsten. Vrijwel direct doken foto's op waarop Trump en zijn zoon poseren met het tweetal en de advocaat van de president. Pijnlijk voor Trump is ook dat hij Parnas vorig jaar mei op hartelijke wijze ontving in het Witte Huis. “Een ongehooflijk diner en een nog

beter gesprek”, schreef Parnas toen onder andere op zijn Facebookpagina. Op de foto's die hij plaats- te, is hij breed lachend te zien met Trump.

Kort na hun aanhouding maakten de voorzitters van drie commissies van het Amerikaanse Huis van Afgevaardigden bekend dat de zakenlieden worden gedagvaard om te getuigen in het onderzoek naar de Oekraïne-affaire. De twee waren eerder gevraagd om een verklaring te komen geven maar weigerden dat. De commissies doen op dit moment onderzoek naar contacten van Trump met de Oekraïense president Zelenski. Giuliani moet voor 15 oktober documenten inleveren bij de commissies.

Kabinet wil taboe doorbreken op Coming Out Day

DEN HAAG — Het kabinet wil het taboe onder jongeren doorbreken om over hun seksuele oriëntatie te praten. Verantwoordelijk staatssecretaris Paul Blokhuis benadrukt dat jongeren die het gevoel hebben dat zij homo, lesbisch, bi, non-binair of transgender zijn, vier tot vijf keer vaker aan suicide denken dan hun heteroseksuele leeftijdgenoten.

De bewindsman vraagt op deze Coming Out Dag aandacht voor dit probleem. “Door over je zoektocht en onzekerheden te praten tijdens het ontdekken van je seksuele oriëntatie kunnen we levens redden.” Op sociale media komen on-

der de hashtag #kweetnie boodschappen dat het niet erg is om te twijfelen over je seksuele oriëntatie. Bekende influencers zoals Jessie Maya en Rutger Vink vertellen op Instagram hun verhaal, en ze vertellen dat het niet erg

is om nog niet te weten wie je bent of wat je voelt.

Verder is de website www.iedereenisanders.nl vernieuwd. Deze biedt begrip en feitelijke informatie, aldus Blokhuis. Het is een platform waarop anoniem ervaringen kunnen worden gedeeld. De website heeft ook een gedeelte voor ouders met onder meer tips over hoe ouders het gesprek met hun kind kunnen aangaan en hoe zij hun kind kunnen steunen.

Iraanse olietanker in brand na explosie

JEDDAH — Op een Iraanse olietanker die bij Saudi-Arabië in de Rode Zee vaart is vandaag een grote explosie geweest, meldt het Iraanse persbureau ISNA. Het schip ligt tientallen kilometers buiten de haven van de Saudische stad Jeddah.

De oorzaak van de ontplofing wordt nog onderzocht, maar vermoedelijk gaat het om een aanslag. Volgens de Iraanse nationale oliemaatschappij (Nioc) is het schip

getroffen door twee raketten. Het schip, de Sinopa, dat in handen is van de Nioc, staat in brand en is zwaar beschadigd. Ook stroomt er olie in zee. Iraanse media melden dat de bemanning ongedeerd is en dat de situatie aan boord onder controle is. Na de ontploffing op de olietanker stegen de olieprijsen snel.

De spanningen tussen aarts-vijanden Iran en Saudi-Arabië zijn hoog opgelopen sinds een aanval op twee olievel-

den van de Saudiërs op 14 september. Die veroorzaakten grote schade waardoor de olieproductie daalde met 5,7 miljoen vaten per dag, meer dan 5 procent van de wereldwijde olielevering. De Houthi-rebellen in Jemen claimden de verantwoordelijkheid voor de aanslagen, maar een Amerikaanse functionaris zei dat deze vanuit het zuidwesten van Iran kwamen. Ook Riyad gaf Teheran de schuld. Iran, dat de Houthi's in de oorlog van Jemen steunt, heeft elke betrokkenheid ontkend.

Syrisch ziekenhuis sluit deuren om geweld

GENÈVE — Het enige openbare ziekenhuis in het noordoosten van Syrië heeft de deuren moeten sluiten. Vanwege aanhoudende bombardementen van de Turkse strijdkrachten is het ziekenhuispersoneel massaal op de vlucht geslagen, meldde Artsen zonder Grenzen.

“Het ziekenhuis van Tal Abyad, dat door ons wordt ondersteund, is vanaf nu dicht”, zei een woordvoerder vandaag. “De medici zijn met hun families vertrokken.” De grensstad zou inmiddels zo goed als verlaten zijn. Al meer dan 70.000 mensen zijn volgens de Verenigde Naties (VN) uit verschillende grensplaatsen gevlucht vanwege het geweld. De strijd in het noordoosten van Syrië heeft ook al aan meerdere Koerdische militanten en burgers het leven gekost. Turkije begon woensdag een offensief tegen Koerdische milities die het grensgebied in Syrië controleren. Ook wil Ankara daar een veilig gebied creëren waar miljoenen Syrische vluchtelingen kunnen worden opgevangen. Die zitten nu nog in Turkije.

Nobelprijs voor de Vrede naar Abiy Ahmed

OSLO — De Nobelprijs voor de Vrede is dit jaar toegekend aan de Ethiopische premier Abiy Ahmed. Dat maakte het Noorse Nobelcomité vrijdag bekend. De Zweedse klimaatsactiviste Greta Thunberg grijpt daarmee naast de eer. Zij werd door wedkantoren als medefavoriet bestempeld.

Ahmed maakte resoluut een einde aan de bittere en lange twisten tussen zijn land en het buurland Eritrea. Beide landen vochten tussen 1998 en 2000 een harde oorlog uit rond het grensgebied. Er was altijd spanning, maar in 2018 werden de banden, onder leiding van Ahmed, hersteld.

“Abiy Ahmed is dit jaar bekroond als winnaar vanwege zijn inspanningen voor vrede en internationale samenwerking”, laat het comité vandaag weten. “En in het bijzonder zijn initiatief om het grensconflict met buurland Eritrea op te lossen.”

“De toekenning van de Nobelprijs is een gezamenlijke overwinning voor alle mensen in Ethiopië”, zegt een woordvoerder in een reactie

De voorzitter van het Noorse Nobelcomité poseert met een foto van de Ethiopische premier Abiy Ahmed.

namens de Ethiopische regering. “En daarnaast een roep om Ethiopië een bloeiende natie voor ons allemaal te maken.” De prijs wordt beschouwd als de meest prestigieuze politieke prijs ter wereld en bestaat uit 9 miljoen Zweedse kroon (ongeveer 1,6 miljoen gulden). Vorig jaar ontvingen de Congolese arts Denis Mukwege en de Iraakse mensenrechtenactivist Nadia Murad de Nobelprijs

Honderden boeren bij provinciehuis Leeuwarden

Ook in Den Bosch protesteren vandaag boeren bij het provinciehuis.

LEEUWARDEN — Enkele honderden boeren zijn vandaag spontaan naar Leeuwarden getrokken. Velen kwamen op de tractor, de toegangswegen naar het provinciehuis stonden er vol mee. De boeren zijn boos vanwege de stikstofplannen.

Ze richtten hun woede vandaag specifiek op de handtekening die de Friese gedeputeerde Johannes Kramer heeft gezet onder een provinciaal akkoord, waardoor boeren nog niet gebruikte productieruimte in hun vergunning wordt afgepakt, aldus voorzitter van de Nederlandse Melkveehouders Vakbond Harm Wiegiersma. Het akkoord werd eerder deze week getekend, volgens de voorzitter zonder vooroverleg met boeren. “De hele boerenstand is in opstand.”

De protesterende boeren eisten dat Kramer zijn handtekening terugtrekt. “Het is de overheid die een ondeugdelijke wet heeft geschreven, die moet zelf de zaakjes op orde krijgen”, aldus Wiegiersma, verwijzend naar het stikstofprobleem waarmee Nederland kampt doordat de Raad van State (RvS) eerder dit jaar een streep zette door het Nederlandse stikstofbeleid. Volgens Wiegiersma is ‘het hek van de dam bij de boeren. Men is verbijsterd dat de boeren geslachttofferd

worden voor iets waar ze niets aan kunnen doen.’ Kramer liet in een volgepakte zaal weten dat hij bereid is opnieuw naar de maatregelen te kijken. Dat leverde hem applaus op. “Jullie signaal is heel duidelijk en niet mis te verstaan”, aldus Kramer. Maar volgens de gedeputeerde is het probleem daarmee niet verholpen, want de stikstofcrisis blijft. “We zullen maatregelen moeten nemen.” De politie riep mensen vanmiddag op het centrum van Leeuwarden niet meer in te gaan vanwege de boeren die daar protesteren. “Het verkeer staat vast in verband met de vele tractoren”, twitterde de politie. Met name

voor het provinciehuis stond het helemaal vast. Zo stonden de Tweebaksmarkt en de toegangswegen Keizersgracht, De Tuinen en de Turfmarkt vol met tractoren. Volgens Wiegiersma waren ruim hun tractoren naar Leeuwarden gereden. Ook in Den Bosch protesteren vandaag boeren bij het provinciehuis, waar Provinciale Staten een debat voert over de stikstofproblemen. De boeren- en tuindersorganisatie ZLTO had opgeroepen niet met trekkers te komen. Daar had niet iedereen gehoor aan gegeven. Rond de twintig trekkers staan op een grasveld naast het provinciehuis, waar ze niet in de weg staan.

Ambassadeur VS volgende week gehoord over Oekraïne

WASHINGTON — De Amerikaanse ambassadeur bij de Europese Unie, Gordon Sondland, getuigt donderdag 17 oktober in een onderzoek naar afzetting van president Donald Trump. Dat hebben zijn advocaten bekendgemaakt. Sondland is gedagvaard door Democraten in het Huis van Afgevaardigden.

Het Witte Huis besloot eerder deze week om niet mee te werken aan het onderzoek van de Democraten. Sondland doet dat wel, maar hij mag geen documenten mee-

nemen waar de Democratische Congresleden naar hebben gevraagd. Hij zou afgelopen dinsdag al worden verhoord, maar toen blokkeerde het Witte Huis het verhoor.

Vandaag is het verhoor van de voormalige Amerikaanse ambassadeur van Oekraïne begonnen. Marie Jovanovitsj wordt achter gesloten deuren gehoord door leden van het Huis van Afgevaardigden. Ze was tot mei ambassadeur in Kiev. Sondland zou samen met de Amerikaanse ambassadeur in Oekraïne Kurt Volker de Oekraïense president Volo-

dimir Zelenski in de zomer hebben verzocht een onderzoek naar Joe Biden in te stellen. Kort daarna vroeg Trump aan Zelenski om een onderzoek in te stellen naar de activiteiten in Oekraïne van Biden en diens zoon. Biden is een politieke rivaal van Trump die hoopt het tegen hem op te nemen bij de presidentsverkiezingen in 2020.

Intensieve onderhandeling over brexitdeal

BRUSSEL — Het team van EU-onderhandelaar Michel Barnier kan de komende dagen aan tafel gaan met de Britten om intensiever te gaan onderhandelen over brexitvoorstellen die Londen heeft gedaan.

Dat hebben beide partijen besloten, meldde de Europese Commissie nadat Barnier de ambassadeurs van de 27 overige lidstaten had bijgepraat. “Of er licht is aan het eind van de tunnel is afwachten”, tempert een diplomaat de verwachtingen. Tot nu was sprake van technische gesprekken, maar de druk is groot om in aanloop naar de EU-top van volgende

week vooruitgang te boeken. Er is iets meer optimisme dat er een deal kan worden gesloten voor het aangekondigde vertrek van de Britten op 31 oktober. “Zelfs de kleinste kans moet worden aangegrepen”, zei EU-president Tusk eerder op de dag. Barnier en de Britse brexitminister Stephen Barclay hadden vandaag in Brussel een ‘constructieve’ ontmoet-

ting. De Fransman vroeg om geduld. “Brexit is als het beklimmen van een berg.” De Europese Commissie benadrukt dat een juridisch werkbare oplossing om een harde grens in Ierland te voorkomen noodzakelijk is in het terugtrekkingsakkoord. De integriteit van de Europese interne markt mag niet in gevaar komen. De lidstaten, de commissie en het Europees Parlement maken maandag de balans op. Een dag later spreken de ministers voor Europese Zaken over de brexit.

Hoofdverdachte moord Cohen op borgtocht vrij

NAIROBI — Sarah Wairimu Cohen, de vrouw van de in Kenia om het leven gebrachte Nederlander Tob Cohen, is vandaag na 44 dagen detentie op borgtocht vrijgelaten. Dat melden Keniaanse media.

Ze geldt als de hoofdverdachte in de zaak rond de dood van de Nederlandse zakenman en voormalig topman van Philips. Volgens de aanklagers heeft ze de moord met zo'n twintig an-

deren beraamd en gepleegd. Rechter Jessie Lessit verklaarde dat de aanklagers niet konden aantonen dat Sarah, die op 28 augustus was gearresteerd, vluchtgevaarlijk is.

De Nederlandse zakenman, die in Kenia woonde, stierf door een klap met een bot voorwerp op de rechterkant van zijn hoofd, zo bleek uit de autopsie. Rechercheurs ontdekten het lichaam van Cohen in een septic tank bij zijn huis in Kitisuru, bijna twee maanden nadat de Nederlander vermist was geraakt.

Belangrijke nummers

Centraal Politie	100	Maria	585-8145
Brandweer	911	Noord	586-4606
Politie O'stad	102	Oduber	582-1780
Politie San Nicolaas	104	Paradera	588-6638
Politie St.Cruz	105	San Lucas	584-5119
Politie Noord	107	San Nicolaas	584-8186
Tipline Politie	11141	Santa Anna	586-8181
Ziekenhuis	527-4000	Santa Cruz	585-8028
Dierenarts	585-0400	Seroe Preto	584-4833
Elmar centraal	523-7100	Trupiaal	583-8560
Elmar storing	523-7147		
WEB Aruba	525-4600	— Mortuarius —	
SETAR	582-2116	Ad Patres	584-2299
Taxi (TAS)	587-5900	Aurora	588-6699
Taxi (ATT&T)	582-2010	Olive Tree	
Taxi (PTS)	588-0035	San Nicolaas	584-8888
Taxi (Diamond)	587-2300	Olive Tree	
Kankerbestrijding	582-0412	Oranjestad	582-0000
Stichting SAMBA	582-0903		
		— Stichtingen —	
—Oranjestad—		Fundacion Anti-Droga Aruba	
Ambulance	582-1234	(FADA)	583-2999
BGD Oranjestad	527-2782	Fundacion Respetami	582-4433
Veterinaire Kliniek	582-1720	Zwanger? Fundacion	
Animal Shelter	582-1623	CIZKA	583-0331
		Fundacion Diabetico	593-0507
— San Nicolaas—		Arubano	593-4928
Ambulance	584-5050	Twelve Step Meeting	
Centro Medico	523-8833	AA-NA- AL- ANON- OA	583-8989
BGD San Nicolaas	527-2782	Fundacion Amor Pa	568-4739
Serlimar	584-5080	Prohimo	564-8849
		NA Acceptance Group	565-7500
— Botica —		Fundacion Centro	
4 Centro Medico	584-5794	Ecologico Aruba	562-8984
Aloë	584-4606	Bureau Sostene mi Misbruik	
Central	585-1965	en mishandeling tegen	
Dakota	588-7364	minderjarigen	588-1010
Del Pueblo	582-1253	Fundacion C.V.A. voorkomen	
Eagle	587-9011	en zorg voor stroke	567-7004
Kibrahacha	583-4908		

Het weer

ZATERDAG 12 OKTOBER 2019			
Gedeeltelijk bewolkt met wind vanuit het Oost-zuidoost tussen 18 en 28 km/u.			
Max Temp. 31°	Voelt Als 36°	Wind 18 km/u	Precipitatie 56%
Zonsopgang 06:30	Zonsondergang 18:24	UV index 10 v/d 10	

ZATERDAGAVOND			
Gedeeltelijk bewolkt met wind vanuit het Oost tussen 17 en 24 km/u.			
Min Temp. 28°	Voelt Als 31°	Wind 17 km/u	Precipitatie 40%
Maansopgang 17:19	Maansondergang 05:30		

Aankomsttijden	Dienstdoende huisartsen
	Vrijdag 11 Oktober 2019
Cruiseschepen	Huisarts nachtdienst - Oranjestad Huisartsenpost Hospitaal 527-4580
Zondag, 13 Oct. '19	Huisarts nachtdienst - San Nicolaas Centro Medico San Nicolaas Dr. Tromp
Volendam 08.00 - 23.00 Freewinds – Dept. **** - 23.15	Dienstdoende apotheken Apotheek nachtdienst San Nicolaas Botica San Nicolas 584-5712
Maandag, 14 Oct. '19	Apotheek nachtdienst Oranjestad Botica Trupial 583-8560
Geen Cruiseschepen in poort.	
Dinsdag, 15 Oct. '19	
Geen Cruiseschepen in poort.	

BVN		
17:25	EenVandaag	07:35 NOS Journaal
17:40	NOS gesprek minister-president	08:00 Weerbericht Europa/Afrika
	Dagelijkse Kost	08:05 Flikken Rotterdam
17:50	VRT Journaal	08:50 MAX Masterclass
18:05	De Wereld Draait Door	09:35 Nieuwsuur
19:35	NOS Journaal	10:25 Weerbericht Amerika/Caribiën
20:00	Weerbericht Europa/Afrika	10:30 Pauw
20:05	Flikken Rotterdam	11:25 De Kist
20:50	MAX Masterclass	11:50 Iedereen Beroemd
21:35	Nieuwsuur	12:00 VRT Journaal
22:25	Weerbericht Amerika/Caribiën	12:30 Denkend aan Holland
22:30	Pauw	13:05 Typisch
23:25	De Kist	13:30 BinnensteBuiten
23:50	Iedereen Beroemd	13:55 Big Fish Klaas
		14:45 Betreden Op Eigen Risico
		15:30 Sesamstraat
		15:45 Het Klokhuis
		16:00 Studio Snugger
		16:20 De proefkeuken
		16:45 Bommetje!
		17:35 EenVandaag
		18:00 VRT Journaal
		18:35 Durf te vragen
		19:15 Rail Away
		19:45 NOS Journaal
		20:05 Weerbericht Europa/Afrika
		20:10 Beste Zangers
		21:00 De S.P.E.L.show
		21:45 2Doc: Turn!
		22:40 Nieuwsuur
		23:10 Weerbericht Amerika/Caribiën
		23:15 NOS Studio Sport
		23:40 Iedereen beroemd
		Compilatie

COLOFON

Uitgeverij Amigoe (Aruba) N.V. Bilderdijkstraat 16 Tel: (297) 582-4333 Fax: (297) 582-2368	Administratie Amigoe Krant: Rushilene Lejuez adminaruba@amigoe.com
Directie: Michael Voges mvoges@amigoe.com Grecia Willems gwillems@amigoe.com	Administratie Abonnement: Zulaika Kelly abonementaruba@amigoe.com
Redactie: Melissa Stamper (eind redacteur) Nadine Salas Ariën Rasmijn arubaredactie@amigoe.com	Distributie en klachten over bezorging: Zulma Kock abonementaruba@amigoe.com
Advertentie verkoop Amigoe Krant: Zulma Kock Calisa Roosberg avisoaruba@amigoe.com	Printer: Caribbean Speed Printers NV Aruba
Advertentie verkoop Amigoe op School: Tiziana La Torre aosaruba@amigoe.com	Kantooruren: Maandag t/m Vrijdag 8:00 am – 4:30 pm
	Bankrekeningnummers: Caribbean Mercantile Bank #20651903 Banco di Caribe # 81027801 RBC #100031723 Aruba Bank # 6000400190

HO, HO, HO... HET SEIZOEN OM BLIJ TE ZIJN!

KLEUR WEDSTRIJD

Hoe?
Lever je kleurplaat vóór 13 december 2019

Waar?
Op het kantoor van Amigoe Aruba tussen 8.00 uur en 16.00 uur aan de Bilderdijkstraat 16.

JE KAN MEERDERE PLATEN INLEVEREN!
3 winnaars worden bekend gemaakt op **16 DECEMBER 2019**

Maak kans op een mega tekenset met 175 onderdelen om lekker verder te kunnen kleuren. Hoe meer ingekleurde plaatjes ingeleverd worden hoe groter de kans om te winnen. Laat een volwassene elke dag de Amigoe krant kopen of laat hem of haar nu abonneren om elke dag de kleurplaatjes te zien.

AMIGOE

Naam: Voornaam: Leeftijd:

E-mail: Telf: School: Klas:

Amigoe Aruba sluit 2019 af met een nieuwe kleurwedstrijd!

Onze jonge lezers kunnen deze tekening zo mooi mogelijk inkleuren en deze uiterlijk 13 december 2019 op het kantoor van AMIGOE ARUBA tussen 8.00 uur en 16.00 uur aan de Bilderdijkstraat 16 inleveren. Maak kans op één van onze super tekensetten of andere leuke cadeautjes om lekker verder te kunnen kleuren. Hoe meer ingekleurde plaatjes ingeleverd worden, hoe groter de kans om te winnen. Laat een volwassene elke dag de Amigoe krant kopen of abonneer nu om elke dag de kleurplaatjes te zien.

Op 16 december 2019 worden de winnaars gekozen.

A person wearing a full-body yellow protective suit, a respirator mask, and green gloves is shown in a laboratory or industrial setting. They are pouring a white powdery substance from a metal tray into a large, clear plastic container. The background is slightly blurred, showing what appears to be a window or glass partition.

Gesprek met premier Rutte ook met gebarentolk

Mensen

Ook iets leuks voor de Mensen-pagina ?

Een jubileum, diploma of
benoeming te melden ?

Wij plaatsen het graag op
de Mensen-pagina

Stuur uw informatie (kort en bondig,
liefst met foto) naar :

tlatorre@amigoe.com o.v.v. "Mensen"

Beer Holly is dikste van Alaska

A large brown bear is shown in a river, catching a salmon. The bear is standing in the water, and the salmon is jumping out of the water into its mouth. The water is splashing around the bear.

Mens

Nobelprijs voor uitvinders lithium-ion-accu

1991 de eerste commerciële lithium-ion-accu op de markt brengen. De batterij was licht en stevig en kon honderden keren achter elkaar worden opgeladen.

De drie scheikundigen hebben een oplaadbare wereld gemaakt', zegt het Nobelcomité. Lithium-ion-accu's worden niet alleen in apparaten zelf gebruikt, maar 'kunnen ook aanzienlijke hoeveelheden energie uit zon en wind opslaan, waardoor ze een samenleving zonder fossiele brandstoffen mogelijk maken'.

Arthur Ashkin was tot woensdag de oudste Nobelprijswinnaar ooit. Hij kreeg vorig jaar de Nobelprijs voor de Natuurkunde op 96-jarige leeftijd. De jongste winnaar is Malala Yousafzai, die zevenien was toen ze in 2014 de Nobelprijs voor de Vrede kreeg. Die prijs wordt vrijdag weer toegekend. Wed. kantoren geven de zestienjarige klimaatschactiviste Greta Thunberg de meeste kans.

Selfie kost Indiase familieleden het leven

sen overlijden tijdens het maken van een selfie. Over de hele wereld zijn tussen oktober 2011 en november 2017 259 personen op die manier om het leven gekomen, van wie 159 in India. Na India volgen Rusland, de Verenigde Staten en Pakistan. Zeker 72 procent van alle slachtoffers waren mannen jonger dan dertig jaar.

In India zijn vanwege de vele 'selfiedoden' inmiddels zones ingesteld. De autoriteiten maken zich zorgen om het probleem.

Hamburgerreclame valt verkeerd in België

Et le sauveur du siècle est... Quelle autre Interne mentrie une bonne grosse punition ?

...je.

⚡ Pas de boîte verte = pas un véritable Bicky ! (Enfin, [...])

⚡ En general, hein ! Vous voulez en être sûr ? Posez la question à votre Inkuriste !! ⚡

SÉRIEUX, UN FAUX BICKY ?

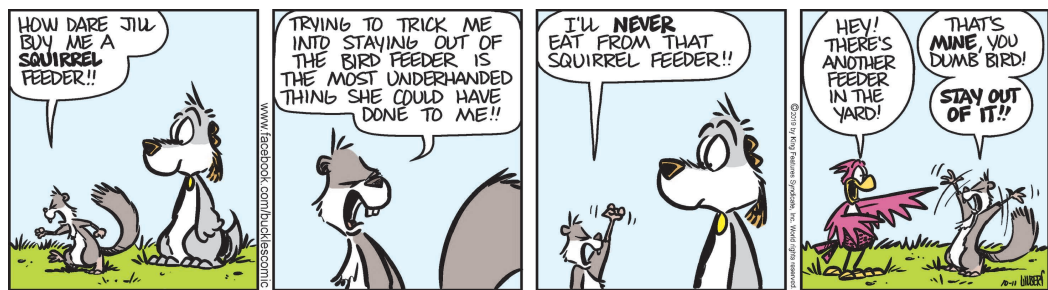

Photo: AFP

'schandelijk en onverantwoord'. Het Instituut voor Gelijkheid van Vrouwen en Mannen gaat na of de reclame strafbaar is.

Buckles

By David Gilbert

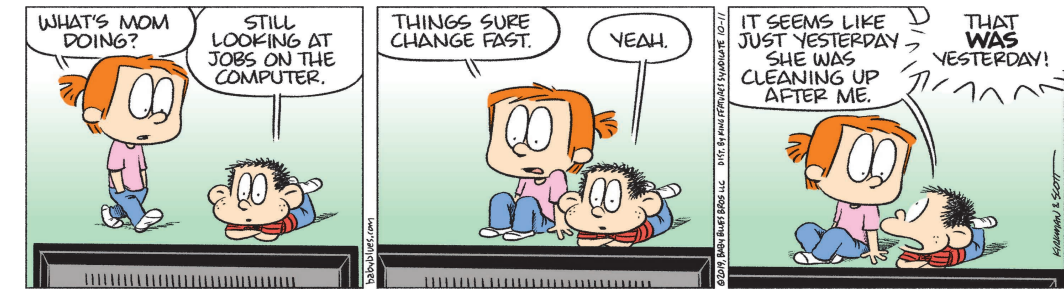
Beetle baily

By Mort Walker

Baby blues

Door Jerry Scott & Rick Kirkman

Matig Oranje ontsnapt en heeft EK in zicht

ROTTERDAM — Het Nederlands elftal heeft in de strijd om deelname aan het Europees voetbalkampioenschap een belangrijke overwinning behaald. In De Kuip ontsnapte de formatie van bondscoach Ronald Koeman tegen Noord-Ierland: 3-1. Een tegenvallend Oranje maakte het verschil opnieuw in het laatste deel van de wedstrijd en maakte tussen de 80e en 94e minuut een achterstand ongedaan. Invaller Luuk de Jong maakte in blessuretijd de belangrijke 2-1.

Oranje toonde in veel voorgaande wedstrijden onder leiding van Koeman twee gezichten. Vaak matig voor rust en goed erna. Tegen Noord-Ierland wilde Nederland eens een gehele wedstrijd een hoog niveau halen. Dat lukte niet.

Invaller Luuk de Jong brak de wedstrijd in de blessuretijd open voor Oranje.

In de eerste helft waren de hoogtepunten schaars. Nederland had bijna steeds de bal, maar het lukte niet om openingen te vinden in de verdediging. Noord-Ierland zakte ver in en over het hele veld werden de spelers van Oranje kort gedekt en opgejaagd. Het tempo bij Nederland lag ook te laag. Noord-Ierland probeerde op meerdere manieren het spel te vertragen.

Marten de Roon, de minst creatieve middenvelder, stond vaak vrij. Koeman gaf de speler van Atalanta, naast Frenkie de Jong en Georginio Wijnaldum, de voorkeur boven Donny van

de Beek. Voorin startte Steven Bergwijn en moest Donny van der Beek, topscorer van de Eredivisie, genoegen nemen met een plaats op de bank.

Het eerste moment van dreiging was pas na 24 minuten spelen, toen Daley Blind vanaf links een voorzet gaf. Drie minuten later noteerde Oranje de eerste mogelijkheid. Een schot van Wijnaldum werd geblokt. Verder dan dat kwam de formatie van Koeman niet, waardoor het weer na rust moest gebeuren.

Noord-Ierland bleef in de beginfase van de tweede helft nog redelijk makkelijk op de

been. Koeman greep na ruim een uur spelen in en bracht zowel Van de Beek als Malen in de ploeg.

Nederland werd steeds gevaarlijker, maar uit een spaarzame tegenaanval kopte invaller Josh Magennis de bal langs Jasper Cillessen: 0-1. Oranje toonde onder leiding van Koeman al vaker veerkracht en ook nu kwam het uiteindelijk toch weer goed. Depay maakte in de tachtigste minuut de 1-1. Een gelijkspel leek het maximaal haalbare, totdat invaller Luuk de Jong in de 91e minuut toesloeg. Depay maakte daarna ook nog de 3-1.

5e wereldtitel allround turnster Biles

STUTTGART — Turnster Simone Biles is in Stuttgart voor de vijfde keer wereldkampioene allround geworden. Het Amerikaanse turnfenomeen was zoals verwacht een klasse apart met een score van 58,999. De Chinese Tang Xijing, nota bene als invalster voor haar landgenote Liu Tingting in de finale beland, werd tweede: 56,899. De Russische Angelina Melnikova pakte het brons met een puntentotaal van 56,399.

Naomi Visser, de laatste Nederlandse inbreng bij dit WK, eindigde als 23e. De turnster uit Papendrecht, getraind door Vincent Wevers in Heerenveen, kwam heel wat minder voor de dag dan in de kwalificaties en de landenfinale. Met fouten op vloer en brug

kwam ze uit op een score van 51,166, ruim 2 punten lager dan in de kwalificaties.

Voor regerend olympisch kampioene Biles (22) betekende het de zestiende wereldtitel in haar loopbaan, behaald ook in de landen- en toestelfinales. Komend weekeinde komen er

op de afzonderlijke toestellen wellicht nog een paar titels bij. Al zal ze op brug moeten afrekenen met de Belgische Nina Derwael, die de meerkampfinale als vijfde afsloot en opnieuw veruit de beste was op dat toestel.

De marge tussen Biles en Liu was de grootste tussen goud en zilver in een WK-finale sinds de invoering van de huidige puntentelling in 2006. Op de Spelen van Rio 2016 was het gat tussen Biles en haar naastte concurrente en landgenote Alexandra Raisman eveneens 2,1 punten.

Verstappen zet druk op Mercedes en Ferrari

SUZUKA — Max Verstappen heeft tijdens de tweede vrije training voor de Grote Prijs van Japan een goede indruk gemaakt. De Formule 1-coureur van Red Bull meldde zich op het circuit van Suzuka in de bovenste regionen, maar moest uiteindelijk genoegen nemen met de derde tijd (1.28,066). Hij was 0,381 seconde langzamer dan de Fin Valtteri Bottas, die evenals in de eerste sessie de beste tijd klokte (1.27,785).

Titelverdediger Lewis Hamilton, de leider in de WK-stand, gaf precies 0,1 seconde toe op zijn teamgenoot. Verstappen bleek sneller dan de Ferrari's van Charles Leclerc (1.28,141) en Sebastian Vettel (1.28,376). De Nederlander had in de eerste trainingssessie nog

de vijfde tijd neergezet. "De eerste vrije training was niet best", gaf de kopman van Red Bull op Verstappen.nl toe. "Maar tijdens de tweede vrije training zijn we met stappen vooruitgegaan. Dat ziet er goed uit maar Mercedes is erg snel en wij hebben nog

wat meer werk te doen. Maar we hebben ons goed hersteld."

Op zaterdag zijn alle activiteiten op F1-gebied op het Japanse circuit geschrapt wegens de komst van de tyfoon Hagibis. De derde vrije training is daardoor geannuleerd. De kwalificatie is uit voorzorg verschoven naar zondagochtend. Indien de weersomstandigheden op dat moment racen nog niet mogelijk maken, bepaalt de uitslag van de tweede vrije training de startopstelling voor de GP.

23 mensen verdacht in Belgisch schandaal

BRUSSEL — De onderzoeksrechter in Tongeren heeft 23 personen officieel als verdachte aangemerkt in het fraudeonderzoek in het Belgische voetbal. Het gaat om makelaars, trainers, scheidsrechters, spelers en bestuursleden.

Op enkele na zijn bij clubs in de hoogste Belgische klasse mensen ondervraagd of worden nog ondervraagd. Het federale parket bekijkt tegen welke personen er voldoende

bewijzen zijn om vervolging in te stellen. Het is een jaar geleden dat Operatie Propere Handen of Operatie Zero begon. Het onderzoek naar matchfixing is

al een tijdje afgerond. Verder is er nog het onderzoek naar financiële fraude, dat vooral over de makelaars Dejan Veljkovic en Mogi Bayat gaat. "De zaak Veljkovic zit in de eindfase, terwijl er in de zaak Bayat nog zeven tot acht maanden werk nodig is", zegt Eric Bisschop van het federale parket.

Tsitsipas is Djokovic de baas

SHANGHAI — De Serviër Novak Djokovic (32) heeft in Shanghai zijn meerdere moeten erkennen in Stefanos Tsitsipas. De nummer één van de tenniswereld verloor in de kwartfinales van het masterstoernooi in drie sets van de elf jaar jongere Griek. Na ruim twee uur stond de eindstand op het scorebord: 3-6, 7-5 en 6-3.

Stefanos Tsitsipas versloeg vandaag verrassend Novak Djokovic.

Djokovic pakte afgelopen zondag nog de titel in Tokio. Dat deed hij zonder setverlies. Het was zijn eerste toernooi na zijn aftocht bij de US Open, waar hij in de vierde ronde moest opgeven door een schouderblessure.

In Shanghai leek Djokovic op weg naar nieuw succes. De titelverdediger versloeg eerst de Canadees Denis Shapovalov en daarna de Amerikaan John Isner in twee sets. Ook in de eerste

set tegen Tsitsipas was er nog niets aan de hand voor Djokovic, die daarna echter de controle over zijn spel kwijtraakte.

De jonge Griek, de nummer zeven van de wereld, versloeg Djokovic vorig jaar in Canada ook al. Hij leidt nu in de onderlinge duels met 2-1. Tsitsipas speelt in de halve finales tegen de Rus Daniil Medvedev, die de Italiaan Fabio Fognini versloeg in twee sets: 6-3 en 7-6 (4).

Voor het begin van zijn duel met Djokovic kreeg Tsitsipas al zekerheid over zijn deelname aan de ATP Finals in Londen. Door de nederlaag van concurrent Fognini is het zesde ticket voor hem. Er zijn nog twee startplaatsen te verdienen voor het lucratieve eindejaarstoernooi in november. Tsitsipas maakt zijn debuut bij het officiële WK, waaraan de beste acht spelers van het jaar mogen meedoen.

‘Rode Duivels nu sterker dan op WK’

BRUSSEL — De Belgische voetbalploeg is nu sterker dan vorig jaar tijdens het WK in Rusland. Dat concludeerde bondscoach Roberto Martinez na de uitbundige zege in Brussel tegen San Marino: 9-0. Met de zevende opeenvolgende zege in de kwalificatiegroep plaatsten de Rode Duivels zich als eerste land voor de eindronde van het EK volgend jaar zomer.

België eindigde tijdens het WK van 2018 op de fraaie derde plaats. Volgens Martinez, al ruim drie jaar in dienst van de Belgische voetbalbond, staat zijn ploeg er momenteel nog wat beter voor.

"We hebben nu meer ervaring en meer kwaliteit in de

breedte. Daarnaast zit er een goede mentaliteit in deze groep. In de wedstrijd tegen San Marino wilden ze echt iets aan de fans geven. Het feit dat Yannick Carrasco in de slotfase de bal aan de achttienjarige Yari Verschaeren geeft om een strafschop te benutten, wijst op die uitstekende mentaliteit."

Martinez verwacht bij het EK dat de krachtverschillen tussen de titelkandidaten klein zullen zijn. "Dan worden andere zaken doorslaggevend. Als groep kun je dan het verschil maken. De spelers moeten in staat zijn om elkaar iets te gunnen."

De Spaanse coach was vol lof over Verschaeren, die vorige maand zijn debuut maakte in de nationale ploeg. De talentvolle middenvelder van Anderlecht mocht tegen San Marino in het laatste halfuur meedoen. "Yari is zo'n speler die

je doet glimlachen. Hij is de toekomst van het Belgische voetbal. Technisch is hij nu al buitengewoon."

België vertrekt zonder Leander Dendoncker, Youri Tielemans en Romelu Lukaku naar Kazachstan voor het achtste groepsduel op zondag. "Dendoncker is door zijn maagproblemen niet klaar voor zo'n lange vlucht, Tielemans mag huiswaarts omdat zijn vrouw op het punt staat te bevallen en Lukaku keert terug naar Inter", liet Martinez weten.

België heeft zich als eerste land geplaatst voor het EK van volgend jaar.